

Głos Wielkopolski

Rok III

Poznań, sobota 4 stycznia 1947 r.

P Nr 3 (665)

Zagadnienie Niemiec ośrodkiem polityki europejskiej Co się kryje za kulisami polityki niemieckiej na zachodzie

Praga (API). Dziennik armii czechosłowackiej „Obrana Lidu”, zamieszcza artykuł, krytykujący politykę stosowaną przez mocarstwa zachodnie w swych strefach okupacyjnych Niemiec. Dziennik wskazuje na to, że odradza się agresywny nacjonalizm niemiecki. Wszyscy eksperci zgodnie przyznają, że mocarstwa zachodnie popełniły zasadniczy błąd, gdy na samym początku okupacji nie ogłosiły, że reżim Hitlera jest nielegalny i że nie uznają wszystkich jego dekretołów. Dziennik stwierdza, że w obecnej sytuacji wielu nazistów czuje się ponownie doskonale a nawet odważa się na rzucanie pogroźek. Jako przykład autor przytacza głosy prasy niemieckiej w strefie amerykańskiej, które coraz częściej domagają się, by Niemcy nie sądzili Niemców, lecz pozostawili tę brudną robotę okupantom. Innym przykładem przytoczonym w artykule czechosłowackim jest fakt, że generałowie niemieccy uzyskali już pozwolenie na stwierdzenie, że klęska niemiecka została spowodowana pomyłkami Hitlera, co dla przeciętnego Niemca może oznaczać, że nowa wojna mogłaby być ewentualnie uważana za wskazaną. Autor stwierdza, że burzująca nie-

miecka nie nauczyła się niczego na przykładach przeszłości. W artykule przytoczony jest apel tzw. Ligi Unii Europejskiej, na czele której stanęli cieszący się złą sławą junkrzy i rodzina wielkich przemysłowców Rheinbaben. Apel stwierdza, że Niemcy gotowi są do współpracy z kapitałem zagranicznym pod warunkiem, że poprzednie granice wschodnie Niemiec zostaną nie-

naruszone i że ludność niemiecka przesiedlona z Polski i Czechosłowacji powróci na miejsce swego dawnego zamieszkania. Autor artykułu kończy swój komentarz stwierdzeniem, iż to wszystko wystarczy, by zrozumieć, co się kryje za kulisami polityki niemieckiej na zachodzie i że Czechosłowacja powinna śledzić te sprawy z wielką uwagą.

rozumie dzisiejsze dążenie Francji do odseparowania Saary od reszty Rzeszy. Najlepsze wyjście z sytuacji p. Spears widzi... w odrodzeniu historycznych państw niemieckich i w daniu im możności indywidualnego przylączenia się do ONZ na prawach, z jakich korzystają inne narody. Państwa te podlegałyby jedynie specjalnemu systemowi bezpieczeństwa, który stopniowo zmieniałby się w prawo obowiązujące już wszystkie wolne kraje. Pan Spears widocznie bardzo liczy na pokojowe nastroje Niemców, jeśli uważa, że w ONZ powinno występować 10 państw niemieckich (10 głosów) zamiast jednego.

Zjednoczenie stref brytyjskiej i amerykańskiej w Niemczech jest przedwczesne

London (PAP). Jak donosi korespondent dziennika „Manchester Guardian” z Paryża, rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że połączenie brytyjskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia br. „jest przedwczesne i niebezpieczne”. Francja uważa posunięcie to za przedwczesne, ponieważ przede wszystkim Wielka Czwórka powinna ustalić zasady, według których mają być rozstrzy-

gnięte przyszłe losy Niemiec. Uważamy zjednoczenie za niebezpieczne, ponieważ jest ono dowodem większego zainteresowania dla sprawy odrodzenia Niemiec, aniżeli dla zagadnienia gospodarczego odrodzenia państw, które padły ofiarą agresji niemieckiej i które cierpią z powodu braków materialnych.

Zagłębie Saary niepokoi Anglików

London (API). Dziennik „Times” opublikował list b. brytyjskiego ministra sir Edwarda Spearsa na temat Saary i Francji. W liście tym b. minister stwierdza, że „istnieją lepsze sposoby uregulowania sprawy Niemiec niż ponowne popelnianie błędów z r. 1919”. Jako błędy minister

Uczeni amerykańscy przeciwko uczonej niemieckiej

Warszawa (obsł. wł.). Według doniesień 400 uczonych amerykańskich złożyło w amerykańskim ministerstwie do spraw wojny protest przeciwko zatrudnieniu uczonych niemieckich przy pracach badawczych w Stanach Zjednoczonych. Uczeni amerykańscy przypominają w swym protestie, że naukowcy niemieccy należeli do partii hitlerowskiej i pracowali dla Hitlera. Zdaniem uczonych zatrudnienie ich przy pracy jest niewskazane i w przyszłości może okazać się groźne. Protest wypowiada się przeciwko przyznaniu uczonej niemieckiej obywatelstwa amerykańskiego.

Cztery prawdy

Weszliśmy w rok 1947, który ma nam przynieść stabilizację stosunków międzynarodowych. Chwiejne zarysy stosunków wzajemnych między narodami, które cechowały rok ubiegły, były naturalne w okresie tworzenia się nowego porządku rzeczy po najstraszliwszym wstrząsie, jaki zna historia naszego kontynentu, ale nie mogą utrzymać się nadal. Wszyscy chcemy mieć jasną i wyraźną sytuację. Chcemy po prostu wiedzieć, jakie jest stanowisko każdego narodu w świecie, jego potencjał polityczny i gospodarczy i jego stosunek do nas. Tęgo samego żąda od nas zagranica. Proces krystalizacji stosunków międzynarodowych rozpoczęty jeszcze w 1945 r. trwa i trwać będzie czas dłuższy. I na to musimy być przygotowani.

Jesteśmy w przededniu rozmów w sprawie przyszłości Niemiec. Każdy z nas zdaje sobie sprawę, że problem niemiecki dotyka nasz naród bezpośrednio i że jest to kamień węgielny Europy powojennej. Sprawa unormowania przyszłości 68 milionowej masy ludzkiej skupionej na przestrzeni 380 km², dyszącej żądzą odwetu, skierowanej przede wszystkim przeciwko światu słowiańskiemu, nie jest rzeczą ani prostą ani łatwą. Okupacja trwać wiecznie nie będzie, a sąsiedztwo nasze z Niemcami jest, niestety, nieodwracalne. Nie jesteśmy już jednak Polską powersalską — krótkowzroczną i lekkomyślną w stosunku do Niemiec. Hitlerizm otworzył nam oczy na właściwe oblicze narodu niemieckiego i do rozmów z Niemcami musimy stanąć jako państwo o skryształizowanym ustroju demokratycznym, dobrze zagospodarowane i zwarte od wewnątrz.

I to jest prawda pierwsza.

Stabilizacja stosunków w Europie powojennej nie nastąpi dotąd dopóki zagadnienie gospodarcze z uwzględnieniem pozycji Niemiec nie zostanie unormowane w skali międzynarodowej. Jak nie istnieje niepodzielny pokój, tak samo nie istnieje abstrakcyjny organizm gospodarczy. Sielanką dziecinną były życzenia: „Niech na całym świecie wojna, byle polska wieś zacisza, byle polska wieś spokojna”. Jeżeli chcemy żyć i dotrzymać kroku innym, musimy włączyć się w międzynarodowy nurt gospodarczy. I stosownie do 25-milionowej naszej ludności nie możemy

być wśród narodów ostatni. Musimy produkować i zarabiać.

I to jest prawda druga.

W stosunkach międzynarodowych czynnikiem decydującym jest siła i moc wewnętrzna danego narodu. Cierpiętnictwo i wzniośle deklamacje o ofiarach poniesionych dla dobra ludzkości nie znaczą prawie nic, albo bardzo mało. Są one piękną ornamentacją charakteru narodu, mówią o jego porywach idealistycznych, ale nie stanowią mocnego gmachu, nie dają żadnej trwałej pozycji w świecie. Narody kontemplacyjne, choć wielkie i bogate jak Indie i Chiny, nie mogły zdobyć należytego wpływu na bieg dziejów, gdy natomiast narody mniejsze, ale dynamiczne, rzutki i twórcze, często wywierały wpływ decydujący. Naród nasz musi być silnym wewnętrznie i dynamicznie.

I to jest prawda trzecia.

W roku, który rozpoczynamy, musimy zdobyć trwałą pozycję międzynarodową, musimy wejść do grupy państw, które decydują o układzie stosunków gospodarczych i politycznych świata. Nie osiągniemy nigdy tego celu, jeżeli nie wykażemy naszej siły i spoiłości wewnętrznej.

Jesteśmy i chcemy być państwem demokratycznym tzn. państwem o ustroju parlamentarnym. Miesiąc styczeń, w którym odbędą się wybory do sejmu, przyniesie nam określenie naszej pozycji na forum międzynarodowym. Jeżeli z wyborów wyjdzie trwała większość sejmowa, jeśli 19-ty styczeń da nam jasne i wyraźne oblicze nowej Polski, przyszłość nasza będzie zapewniona. Natomiast Sejm o niezdecydowanej większości, powstrzymać może rozwój naszego narodu i opóźni odbudowę naszego kraju. Niczego bardziej nie pragnęliby Niemcy.

Wiemy, że żaden kraj w Europie nie może dźwignąć się gospodarczo i odbudować bez pożyczki zewnętrznej. Kredyty te płyną ze Stanów Zjednoczonych, ale U. S. A. ten bankier świata, daje Polsce tylko wtedy, gdy pokażemy mu, że jesteśmy wewnętrznie silni, że posiadamy trwałą większość parlamentarną, zdolną do pracy twórczej i odpowiedzialnej za losy narodu.

I to jest prawda główna.

H. B.

Kardynał Kolonii przeciwko polskim Ziemiom Odzyskanym

Berlin (API). Kardynał Kolonii, Frings, „zaprotestował” wczoraj przeciwko wysiedlaniu Niemców z polskich Ziemi Odzyskanych. W swym noworocznym kazaniu kardynał — znany wróg Polaków — „zaapelował do zwycięskich mocarstw o wyrównanie niesprawiedliwości, jakiej doznają obecnie Niemcy od Polski”. Następnie Frings stwierdził, że nie można mówić o kolektywnej winie narodu niemieckiego, gdyż „tylko jednostki mogą być winne zbrodni a nie całe społeczeństwo”. Również i w sprawie odszkodowań kard. Frings wypowiedział swe „cenne” zdanie. Stwierdził on m. in., że Sprzymierzeni nie powinni zapominać, iż w Europie może nastąpić pokój tylko wtedy, gdy nastanie sprawiedliwość dla narodu niemieckiego.

Prasa niemiecka o przyszłości Niemiec

Berlin (API). Noworoczna prasa niemiecka przynosi szereg artykułów, omawiających sprawę Niemiec na zbliżającej się konferencji pokojowej.

„Tägliche Rundschau” (strefa sowiecka) pisze: „Nie zostały dotąd zniszczone w Niemczech siły militarystyczne i agresywne, ani nie zostały zlikwidowane pozostałości nacjonalizmu. Siły te są wspomagane przez międzynarodową reakcję, która wszelkimi środkami stara się o utrzymanie gospodarczej bazy dla niemieckich elementów imperialistycznych, aby w ten sposób przemienić Niemcy w satelitę pewnych imperialistycznych państw. Proces demokratyzacji Niemiec odbywa się dziś dużo wolniej aniżeli w in-

nych państwach. Dotychczasowe sukcesy nie dają jeszcze żadnej pewności, że nowa niemiecka demokracja zakorzeniła się mocno w narodzie niemieckim.”

„Neues Deutschland”, organ SED, partii jednolitej, pisze: „Rok 1947 zapowiada się jako rok szczególnie krytyczny. Niemiec i zagraniczni reakcyjniści wspólnie opracowali plan, który nazywają „rozwiązaniem problemu niemieckiego”. W planie tym to, co się dziś nazywa Niemcami zachodnimi, ma być w przyszłości obcą kolonią. Jeszcze przed traktatem z Niemcami angielscy i amerykańscy reakcyjniści zawarli umowę z osławionymi niemieckimi przemysłowcami zbrojowymi (nie pytając się wcale o zgodę na to p. Schumachera) a speców od „cudownych broni” wywieźli razem z rodzinami.”

Berliński „Vorwärts” pisze: „Rok 1946 dał nam m. in. mowę ministra Byrnasa w Stuttgarcie, która obudziła złudne nadzieje co do zmiany wschodniej naszej granicy.”

„Die Kirche” (organ ewangelickiego kościoła) pisze: „Tylko przez przebaczenie można przemienić świat. Przebaczenie będzie miało się odrodzić (dla hitlerizmu — dopisek korespondenta).”

„Der Telegraph” (SPD) Karol Schumacher, pisze: „Rok 1947 jest rokiem decydującym dla Niemiec i dla Europy. Przekonamy się, czy mocarstwa światowe posiadają dość zgodnej woli i siły, aby stworzyć z narodu niemieckiego czynnik europejskiej odnowy.”

Ruch spółdzielczy z Blokiem Demokratycznym

Warszawa (obsł. wł.). Ruch spółdzielczy opowiada się w całości bez najmniejszego zastrzeżenia za blokiem Stronnictw Demokratycznych. Na zebraniu aktywu spółdzielni, podjęto rezolucję w sprawie nadchodzących

wyborów, w której między innymi czytamy: „Spółdzielczość stwierdza, że w interesie ruchu spółdzielczego leży poparcie Bloku Stronnictw Demokratycznych, listy 3”.

Spółdzielczość na Daninę Narodową

(wjc) Spółdzielcza Centrala Maszyn Rolniczych w Poznaniu (ul. Kolejowa 1/3) wpłaciła w dniu 27 grudnia ub. roku w Urzędzie Rewizyjnym przy Izbie Skarbowej w Poznaniu kwotę 450 100 zł, tj. całkowitą sumę, przypadającą na powyższą Spółdzielnię z tytułu Daniny Narodowej.

Polska Spółdzielnia Nasienna w Poznaniu wpłaciła w dniu 20 grudnia ub. roku w Banku Gospodarstwa Spółdzielczego w Poznaniu na konto Urzędu Rewizyjnego przy Izbie Skarbowej w Poznaniu kwotę 400 000 zł

tytułem zaliczki na Daninę Narodową.

Wojewódzka Centrala Spółdzielni Skupu i Zbytu Zwierząt Rzeźnych i Hodowlanych w Poznaniu wpłaciła w dniu 21 grudnia ub. roku w Urzędzie Rewizyjnym przy Izbie Skarbowej w Poznaniu kwotę 1 604 096 zł,

tj. całkowitą sumę, przypadającą na powyższą Spółdzielnię z tytułu Daniny Narodowej.

Zakłady Doświadczalne Wojewódzkiego Oddziału Związku Samopomocy Chłopskiej w Poznaniu wpłaciły w dniu 30 grudnia 1946 do kasy V Urzędu Skarbowego dobrowolnie na rzecz Daniny Narodowej kwotę 500 000 zł.

Dzisiaj o godz. 14,30

Wielki wiec przedwyborczy Bloku Demokratycznego
w Zakładach H. Cegielskiego

Proces niemieckich zbrodniarzy w Warszawie

Rozmiary zniszczeń stolicy

Warszawa (obsł. wł.). W dalszym ciągu procesu przeciw niemieckim zbrodniarzom wojennym. Najwyższy Trybunał Narodowy zaznajomił się na wczorajszej sesji z ekspertyzami biegłych inżynierów. Ekspertyza ta dotyczyła zniszczeń Warszawy. Inżynier architekt Piotrowski podał dane, charakteryzujące rozmiary zniszczeń.

Przed wojną Warszawa liczyła 25 500 nieruchomości, co przedstawiało w masie 103,5 mil. metrów sześciennych. W ciągu stycznia 1945 roku z masy tej było zniszczone 73 700 metrów sześciennych, co stanowi 73 proc. całego miasta, leżącego po prawej i po lewej stronie Wisły.

Mówiąc o sposobach, którymi Niemcy posu-

giwali się przy niszczeniu stolicy inż. Piotrowski podkreślił, iż przez cały czas okupacji hitlerowskiej nastawano na zniszczenie miasta nie tylko jako stolicy wrogiego państwa, ale także jako osiedla ludzkiego.

Inżynier Lachert omówił w swoich zeznaniach szaleńczy plan okupanta zmniejszenia stolicy do rzędu miast prowincjonalnych. Plan ten nosił tytuł „Warschau neue deutsche Stadt” i został ujawniony 6 lutego 1940 roku. Trzeci ekspert Małachowski przedstawił szereg danych statystycznych, które uzupełniły ekspertyzę inż. Piotrowskiego.

Jeszcze jednym dowodem świadczącym o postępowaniu oskarżonego Fischera jest jego raport

do władz centralnych w Berlinie. W raporcie tym zbrodniarz oświadczył, iż wywożenie dzieł sztuki z Warszawy nie może nastąpić sprawnie z powodu konieczności wojskowych.

Niszczenie ludności żydowskiej

Warszawa (obsł. wł.). W dalszym ciągu sprawy przesłuchano w charakterze świadka ob. Małanę, który zeznał w sprawie getta żydowskiego na terenie tzw. „dystryktu” warszawskiego. Dzieli on niemiecką akcję eksterminacji wobec Żydów na trzy okresy. W okresie pierwszym trwającym do 26 listopada 1939 r. ponosi odpowiedzialność gen. Rundstedt. W drugim okresie, trwającym do listopada 1940 r. odpowiedzialność za przesładowanie Żydów ponosi cywilna administracja niemiecka z Fischerem na czele. W trzecim okresie dochodzą ponownie do głosu władze wojskowe. Świadek przedstawia rozwój akcji skierowanej przeciwko Żydom od pierwszego zarządzenia o noszeniu opasek i składanie kontrybucji do dalszych rozporządzeń, które wyzwały Żydów z praw ludzkich.

Świadek podkreśla, że w zbrodniczym działaniu, zmierzającym do całkowitego wymordowania Żydów panowała zgodność między wszystkimi władzami niemieckimi. W koordynacji działań w tym zakresie, oskarżony jest również Meisinger. Świadek podaje, że przed wojną miesięczna śmiertelność wśród ludności żydowskiej wynosiła 250—300 osób. Śmiertelność ta zwiększyła się w okresie okupacji od 4 do 7 tys. osób miesięcznie. Omawiając swój pobyt w obozach koncentracyjnych w Oświęcimiu i Majdanku, świadek podkreślił, że nigdzie nie czuł się tak, jak w dzielnicy żydowskiej rządzonej przez gubernatora Fischera. Ludzie ci, stracili poczucie, że są ludźmi.

Vietnamczycy walczą z francuzami

Paryż (API). W południowych Indochinach w Saigonie wybuchły 4 bomby w głównej kwaterze telefonicznej, w wyniku czego uszkodzone zostały instalacje i przerwana komunikacja telefoniczna. Jest to pierwszy od kilku tygodni wypadek, by w okręgu położonym poza obrębem działań wojennych Vietnamczycy przeprowadzili akcję terrorystyczną. Nacjonalści wysuwają roszczenia nie tylko do prowincji vietnamskiej Anamu i Tonkinu, które uzyskały autonomię w marcu ubiegłego roku, lecz również i do prowincji Kochinchiny.

Do Indochin przybyły okręty francuskie, wiozące pierwsze posiłki dla wojsk walczących z armią annamicką. Na pokładzie okrętów znajdują się oddziały piechoty i kawalerii. Oddziały spadochronowe mają przybyć wkrótce na pokładzie krążownika „Le de France”. Zgodnie z komunikatem dowództwa francuskiego, walki w Hanoi trwają. Wojska annamickie kontynuują natarcie.

Francuska agencja donosi z Hanoi, że podczas ostatnich walk między wojskami francuskimi a vietnamskimi, został spalony w Hanoi gmach, w którym mieściła się biblioteka Instytutu Pasteura. Zostały również zniszczone laboratoria i urzędnia służące do badań eksperymentalnych nad chorobami tropikalnymi, dziesiątkującymi ludność Indochin.

Stanowisko Kochinchiny wobec unii indochińskiej

Paryż (API). Z Saigona donoszą: premier tymczasowego rządu Kochinchiny oświadczył, iż podstawowym dążeniem Kochinchiny jest otrzymanie całkowitej autonomii w ramach unii indochińskiej. Premier dodał również, iż „wypadłoby przeprowadzić zmiany w starym traktacie z Francją, gdyż rząd Kochinchiny powinien stać się

prawdziwym panem administracji”. W dziedzinie wojskowej rząd jego życzy sobie powiększenia garnizonu kochiński do 10 000 ludzi — obronę narodową pozostawiając jednak francuskiej armii. Omawiając sprawę Vietnamu premier wykazał, że za pośrednictwem tajnych rokowań starał się skłonić Vietnamczyków do współpracy francusko-kochińskiej, jednak spotkał się z odmową. Również nieprawdopodobieństwem było — w pojęciu premiera — spotkać się z Ho-Szi-Minhem przedstawicielem republiki vietnamskiej, gdyż domagał się on bezapelacyjnie nie ścisłej unii Kochinchiny z Tonkinem i Annamem. Ostatecznym krokiem na jaki mógł się zdecydować premier — to wyrażenie zgody na federalny trzyczajowy, ale nie z rządem federalnym, lecz ze zwykłą radą federalną.

Dziś otwarcie Kongresu Stanów Zjednoczonych

London (obsł. wł.). Dziś ma nastąpić zaganienie i otwarcie 80. Kongresu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Korespondent agencji Reutera donosi z Waszyngtonu, że nie należy się spodziewać odmowy współpracy międzynarodowej i że nie grozi nic, co by mogło przypomnieć odrzucenie przez senat amerykański współpracy z Ligą Narodów po pierwszej wojnie światowej. Korespondent podkreśla, że uwaga amerykańskiej opinii publicznej jest skierowana na senatora republikańskiego Wandenberga, który ostatnio dał wyrażenie do zrozumienia, że obecna polityka zagraniczna Ameryki, jeśli chodzi o Narody Zjednoczone i europejskie traktaty pokojowe, cieszy się jego osobistym poparciem i

poparciem większości partii republikańskiej. Nie ulega wątpliwości, donosi dalej agencja Reutera, że amerykański departament stanu jest przeciwko utrzymywaniu organizacji UNRRA i ma w tej mierze poparcie partii republikańskiej. Alstrahując od tego, czy departament uzyska wolną rękę

Nowa partia polityczna w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork (PAP). Po 2-dniowych naradach w Nowym Jorku, 300 przedstawicieli postępowych organizacji politycznych z 21 stanów postanowiło utworzyć partię polityczną pod nazwą „Partii Postępowych Obywateli Stanów Zjednoczonych”. Program nowopowstałej partii nakreślił b. mini-

Reorganizacja rządu w Hiszpanii?

London (obsł. wł.). Korespondent „Timesa” donosi z Madrytu, że w dobrze poinformowanych kręgach hiszpańskich kursuje wiadomość, jakoby przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych z wyjątkiem monarchistycznego stronnictwa karlistów i komunistów podpisali układ o utworzeniu tymczasowego rządu. Celem tego rządu miałyby być rozpisanie powszechnego swobodnego plebiscytu celem zdecydowania o przyszłym ustroju Hiszpanii. Dokładnych wiadomości o tym nowym wydarzeniu i uczestniczących osobach dotychczas jeszcze nie otrzymano. Korespondent „Timesa” stwierdza, że wiadomość ta wywołała znaczne zainteresowanie, zwłaszcza w Barcelonie, albowiem opinia zaczyna zdawać sobie sprawę z tego, że jakikolwiek inny ustrój musi być wytworzony w samym kraju. Korespondent „Timesa” dodaje, że jeżeli prawdziwość tej wiadomości zostanie potwierdzona bez zdemontowania, to będzie to pierwszy krok w kierunku rozwiązania sprawy Hiszpanii.

Ratyfikowanie unii gospodarczej jugosłowiańsko-albańskiej

Belgrad (PAP). Albańska Agencja Telegraficzna donosi, że Zgromadzenie Narodowe w Tiranie ratyfikowało układ gospodarczy z Jugosławią, przewidujący uzgodnienie planów ekonomicznych, unię celną i zrównanie kursów waluty albańskiej i jugosłowiańskiej.

Układ handlowy norwesko-radziecki

Moskwa (API). Norwegia i ZSRR podpisały 2-letni układ handlowy, na mocy którego ZSRR dostarczy Norwegii surowców w zamian za fabrykaty i półfabrykaty.

Wojska sowieckie opuściły lotniska pod Helsinkami

Helsinki (API). Sojusznicza Komisja Kontroli przekazała władzom fińskim lotnisko Mała, położone koło Helsinek po wycofaniu się z niego wojsk sowieckich.

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

Obrady nad kontrolą energii atomowej

Nowy Jork (PAP). Rada Bezpieczeństwa odbyła dyskusję nad uchwaleniem projektu kontroli energii atomowej. Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych Johnson zażądał, by natychmiast po przestudiowaniu projektu przystąpiono do praktycznej realizacji postanowień tego projektu. Delegat radziecki Gromyko stwierdził, iż pierwszym zadaniem Rady Bezpieczeństwa jest, zgodnie z rezolucją Zgromadzenia Generalnego, określenie praktycznych środków mających zapewnić ograniczenie zbrojeń. Dlatego też delegacja radziecka zaproponowała wyznaczenie komisji składającej się z 11 członków, która by się zajęła sprawą ograniczenia zbrojeń. Dyskusję odłożono do następnego zebrania, które ma się odbyć nie później niż 7 stycznia. Następnie senator Johnson jako ustępujący przewodniczący Rady Bezpieczeństwa, zwrócił się do swego zastępcy by włączono na porządek dzienny najbliższego zebrania sprawę Triestu — gdyż takie życzenie wyraziła Rada Ministrów Spraw Za-

granicznych. Reasumując wyniki pracy Rady Bezpieczeństwa za rok 1946 senator Johnson stwierdził, że w końcu roku wzrosła ilość spraw co do których Rada osiągnęła jednogłośnie. Można przypuszczać, że i w przyszłości prace Rady nie będą mniej owocne. Senator Johnson

Uchwalono projekt kontroli energii atomowej

Nowy Jork (PAP). W dniu 30. 12. ub. r. komisja dla spraw energii atomowej ONZ uchwaliła projekt międzynarodowego systemu kontroli energii atomowej. Projekt został przyjęty 10 głosami. Przedstawiciele Związku Radzieckiego i Polski wstrzymali się od głosu. Projekt zaleca podpisanie przez wszystkich członków ONZ układu o kontroli nad energią atomową. Zostałaby utworzona specjalna instytucja międzynarodowa, która

pożegnał ustępujących przedstawicieli Holandii, Egiptu i Meksyku, którzy jako członkowie nie stali byli wybrani do Rady Bezpieczeństwa na przeciąg jednego roku. Na miejsce ustępujących członków weszli przedstawiciele Kolumbii, Syrii i Belgii.

by czuwała nad tym, żeby energia atomowa była wykorzystywana tylko dla celów pokojowych. Prawo weta nie miałyby w tej instytucji zastosowania. Żaden rząd nie miałby prawa utrudniać kontroli produkcji energii atomowej w jakikolwiek sposób. Układ powinien zawierać postanowienia co do istniejącego zapasu bomb atomowych i przewidywać sankcje za naruszenie postanowień tego układu.

Konferencja w sprawie Dardaneli

London (PAP). Agencja Reutera donosi z Ankar, że prasa turecka przewiduje, iż w najbliższych tygodniach jeszcze przed spotkaniem ministrów spraw zagranicznych czterech wielkich mocarstw, które odbędzie się w marcu w Moskwie, zbiorą się sygnatariusze umowy w Montreux. Na mocy tej umowy Turcja otrzymała prawo w 1936 roku do remilitaryzacji Cie-

śnin Dardanelskich. Celem konferencji będzie rewizja traktatu w Montreux.

London (API). Rzecznik angielskiego ministerstwa spraw zagranicznych podobno oświadczył, iż Anglia nie wie o propozycjiwołania konferencji w sprawie rewizji konwencji w Montreux z r. 1936 rządzącej statutem cieśnin Morza Czarnego.

Podpisanie układu handlowego z Norwegią

Warszawa (PAP). W dniu 31 grudnia ub. roku podpisano w Warszawie układ handlowy i płatniczy między rządem polskim a norweskim. Układ ten wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1947 r., i przewiduje obroty towarowe w wysokości około 22 milionów dolarów w przywozie i wywozie łącznie, nie licząc znacznego kredytu towarowego przeznaczonego Polsce. Kredyt ten spłacany będzie dostawami węgla w latach następnych.

Na podstawie tego układu Polska wywozić będzie do Norwegii: węgiel, koks, rury wysoko-

prężne i kanalizacyjne, maszyny i narzędzia, bielik, cynk, artykuły chemiczne itd. W zamian za to Norwegia dostarczy Polsce: koni, śledzi, lekarstw, pirytów, żelazo-stopów rudy żelaznej, nawozów sztucznych, tranu, tłuszczów jadalnych i technicznych, aluminium itp. Akt podpisania układu odbył się w Ministerstwie Żeglugi i Handlu Zagranicznego. W imieniu rządu Rzeczypospolitej podpisał układ min. dr Jędrzychowski, ze strony Norwegii zaś poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Królestwa Norwegii w Polsce p. Alfred Danielsen.

Katastrofa samolotowa w Irlandii

Szósta katastrofa w ciągu tygodnia

London (PAP). Amerykański samolot pasażerski, kursujący na trasie Paryż—Nowy Jork, rozbił się w pobliżu lotniska Shannon (Irlandia) na chwilę przed lądowaniem. Nastąpił przy tym tak silny wybuch, że wstrząsnął budynkami, znajdującymi się nawet w większej odległości od miejsca katastrofy. Jaskrawo-czerwony płomień wystrzelił na wysokość kilkuset metrów.

11 osób spośród 23 pasażerów i członków załogi

poniosło śmierć na miejscu. Pozostałych 12 osób przewieziono w stanie ciężkim do szpitala. Jeden z rannych członków załogi zmarł w szpitalu. Również co do kilku innych zachodzi obawa, że nie uda się ich ocalić przed śmiercią. Była to szósta katastrofa lotnicza w ciągu tygodnia świątecznego.

Ogólna liczba ofiar tych wszystkich katastrof wyniosła 130 osób.

Agencje i radio donoszą:

♦ Korespondent „New York Herald” w Waszyngtonie cytuje słowa wypowiedziane przez podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wojskowych USA, Mac Ley'a, że w końcu wojny była na wykonaniu bomba atomowa tysięcy razy silniejsza w działaniu od bomby zrzuconej na Hiroshimę.

♦ Burza gradowa, która w Nowy Rok nawiedziła Sydney, wyrządziła szkody w wysokości miliona funtów australijskich. 350 osób zostało przewiezionych do szpitala z powodu ran odniesionych przez grad i odłamki szkła. Grad wybił około pół miliona szymb w domach i obiektach przemysłowych. Część fabryk nie pracuje z powodu uszkodzonych dachów.

♦ W dniu wczorajszym bank angielski wypuścił pierwsze monety miedziano-niklowe, które zastąpią dawną monetę srebrną. Monety srebrne będą powoli wycofywane z obiegu. Zostaną one przetopione celem spłacenia długu wynoszącego 75 mil. funtów szterlingów, która to suma została pożyczona od Stanów Zjednoczonych na zasadzie ustawy Lend Lease.

♦ W Niemczech odnaleziono własność holenderską na sumę 12 mil. funtów szterlingów. Zrabowana własność, obejmuje maszyny, tabor kolejowy, okręty, statki, dzieła sztuki, papiery wartościowe i książki.

♦ Agencja Reutera donosi, iż według chińskiego komitetu rządowego wojska nacjonalistyczne zajęły port Funing nad Morzem Żółtym Bardziej na północ, 150 km od Pekinu, wojska komunistyczne zbliżają się do węzła kolejowego Paoting, po przelamaniu pozycji wojsk rządowych.

Walki w Palestynie

London (obsł. wł.). Korespondent Reutera donosi z Palestyny, że terroryści żydowscy zaatakowali kwaterę główną policji wojskowej w Tel Avivie. Strzelanina między oddziałami wojskowymi a terrorystami trwa, a ludność cywilna szuka schronienia po domach. W Palestynie zatrzymano wczoraj 20 Żydów, celem przesłuchania w związku z wychłostaniem żołnierzy brytyjskich. Z Palestyny nadchodzą wiadomości, że w Jerozolimie nastąpił w nocy trzeci wybuch i że wszystkie oddziały brytyjskie są w pogotowiu. Wysoki komisarz Palestyny przybędzie wkrótce do Londynu na rozmowy z ministrem spraw zagranicznych i ministrem kolonii. Przypuszcza się, że powróci on do Palestyny przed podjęciem prac konferencji palestyńskiej w dniu 21 stycznia. Korespondent radia brytyjskiego donosi, że wizyta wysokiego komisarza Palestyny planowana była miesiąc temu i nie należy jej zatem łączyć z ostatnimi wydarzeniami w Palestynie.

London (API). Organizacja terrorystyczna żydowska „Irgum zwei Leumi” odrzuciła apel o wstrzymanie się od aktów terroru ogłoszony przez palestyński komitet w USA. Poszukiwania za sprawami wychłostania oficera i 3 podoficerów brytyjskich trwają nadal, jak dotychczas bez rezultatów. W Tel Avivie oddziały wojskowe dokonały nowych aresztowań. Wysoki komisarz brytyjski zaniepokojony sytuacją, udał się do Londynu celem omówienia ostatnich wypadków z brytyjskim ministrem kolonii Creech Jonesem.

Czy Amerykanie zwrócili Włochom lotniska wojskowe?

Rzym (PAP). Włoskie ministerstwo lotnictwa zaprzeczyło wiadomościom o rzekomym przekazaniu przez władze amerykańskie Włochom lotniska wojskowego w Amendoli i Foggia. Lotniska te należą do największych w Europie.

Schumacher nr 2

London (PAP). Agencja Reutera donosi z Hamburga z 30 ubm., że z Hannoveru do Londynu udał się Hans Henndorf, przewodniczący sekcji „młodych socjalistów” w niemieckiej partii socjal-demokratycznej. Podróż ta odbyła się na zaproszenie Brytyjskiej Partii Pracy. Henndorf ma przestudiować działalność organizacji młodzieżowych w Wielkiej Brytanii.

Piątek, dnia 3 stycznia 1947 r.

Genowefy

Słońce wschodzi godz. 8.03; zachodzi godz. 15.50
Księżyc wschodzi godz. 12.50; zachodzi godz. 3.12

Sobota, dnia 4 stycznia 1947 r.

Tytusa

Słońce wschodzi godz. 8.03; zachodzi godz. 15.52
Księżyc wschodzi godz. 13.17; zachodzi godz. 4.41

Echa poznańskich wydarzeń

W powodzi uroczystości gwiazdkowych, jakie odbyły się na naszym terenie, zanotować musimy tradycyjne opłatki, zorganizowane przez Związek Zawodowy Kolejarzy w Poznaniu. W dniu 21 ub. miesiąca odbyła się gwiazdka dla dzieci w przedszkole ZKK przy ul. Wspólnej 27. W czasie uroczystości obdarowanych zostało 60 dzieci.

W niedzielę dnia 22 ub. miesiąca urządził Dział Społeczny Zarządu Okręg. ZKK w sali stołówki Dyrekcji Kolei Gwiazdki dla 220 sierot i półsierot po pracownikach kolejowych. Do zgromadzonej dziatwy przemówili w krótkich serdecznych słowach wiceprezes Zarządu Okręgowego ZKK p. Gellert oraz referentka kolejowej Opieki Społecznej p. Piasecka. Dzieci obdarowano torebkami słodczy, jabłek i orzechów oraz zaproszono do zastawionych stołów. Kolejowa orkiestra zagrała kilka koled, a na zakończenie jeden z opiekunów sierot wygłosił przemówienie jeden z opiekunów sierot wygłosił przemówienie.

Trzecią z kolei uroczystością gwiazdkową był opłatek dla trzydziestu wychowanków internatu ZKK dla sierot w Puszczykowie. Również i tutaj po przemówieniach oficjalnych śpiewano koledy. Iamano się opłatkami oraz obdarowano sieroty. Piękny prezent złożył dzieciom Zarząd Główny ZKK ofiarując im biblioteczkę złożoną z 40-tu książek dla dzieci. (p)

Akcja wydawnicza map w 1947 roku

Mapy które zainteresują turystów

W Warszawie odbyła się konferencja w Wydziale Turystyki Min. Kom., mająca na celu omówienie wydawnictwa map, przygotowanych przez Wojskowy Instytut Geograficzny i Główny Urząd Pomiarów Kraju, z przystosowaniem ich treści do celów turystyki.

W chwili obecnej znajdują się w opracowaniu następujące mapy:

Gł. Urz. Pom. Kraju przygotowuje mapę dróg wodnych pojezierza mazurskiego w dwóch odcinkach: północnym — Mazury — i południowym — Śniardwy, dalej odcinek Sudetów ze Śnieżką (w kolorowym wydaniu) oraz wielobarwną mapę Dolnego Śląska.

Wojsk. Inst. Geogr. opracowuje mapy Wybrzeża od granicy na Odrze po Kolobrzec oraz przystąpi do wydania mapy odcinków Sudetów od

Przebiegający obywatel nie zdaje sobie sprawy z ogromu prac wykonywanych w naszym województwie przez Państwowy Urząd Repatriacyjny. Zadaniem jego jest, jak wiadomo, przesiedlanie i osiedlanie tych mas ludzkości, które w myśl planów osiedlenia-Przesiedleńców kierowane zostały na Ziemię Lubuska lub na teren Wielkopolski. Zamiast obszernego opisu tych prac odbywanych codziennie, dajemy wyniki cyfrowe, które są najwymowniejszą ilustracją wyko-

nywanych zadań. Według danych działu planowania i statystyki od początku akcji do 1 grudnia 1946 r. osiedlono na Ziemi Lubuskiej 334.487 osób, z czego na wsi 112.373 repatriantów i 91.015 przesiedleńców, w miastach zaś 70.321 repatriantów i 60.778 przesiedleńców. W granicach sprzed 1 września 1939 r. w Wielkopolsce osiedlono na wsi 4138 repatriantów i 2683 przesiedleńców, w miastach zaś 6048 repatriantów i 33 przesiedleńców. Łącznie na „starych” ziemiach

wielkopolskich osiedlono 50.146 osób z województwa centralnego i ze wschodu.

Województwo poznańskie i sam Poznań spośród wielkich miast Polski wykazują najmniejszy procent repatriantów i przesiedleńców. W całym województwie z Poznaniem włącznie osiedliło się tylko 7000 nowych elementów polskiego.

Cyfry, które podałyśmy nie są kłatką gdy chodzi o zobrazowanie ruchu migracyjnego na naszej ziemi. Obejmowały one osiedlonych i przesiedlonych. Tymczasem mamy jeszcze wielką liczbę tych, dla których 41 punktów etapowych, należących do poznańskiego PUR-u było istotnie tylko punktami etapowymi. I tu mamy liczbę imponującą: 2.131.173 osób — w tym repatriantów 1.821.935 osób i przesiedleńców 309.248 osób. Jeżeli dodamy do tego dwa punkty etapowe zachodnie Gubin i Dabroszyn, przez które przewinęło się 23.774 osób, będziemy mieli obraz ruchu migracyjnego na terenie Wielkopolski.

Ofiarność kupiectwa na pomoc zimową

Należy stwierdzić z całą bezstronnością, że kupiectwo poznańskie w akcji niesienia Pomocy Zimowej pozostało wierne swej dawnej tradycji. Tegoroczna akcja Pomocy Zimowej — mimo bardzo poważnego obciążenia kupiectwa — w wieloletniej historii świadczeń na rzecz państwa i samorządu, przyniesie bez wątpienia jeszcze poważniejsze wyniki, które kupiectwo poznańskie ponownie postawią na czele list wszelkiej kategorii ofiarodawców.

W tej chwili należy jednak podnieść ze szczególnym uznaniem wysiłek, na jaki w okresie gwiazdkowym zdobyło się Zrzeszenie Kupców

Handlujących Trzodą, Bydłem i Końmi. Za sprawą sprężystego prezesa organizacji p. Kazimierza Adamskiego, Zrzeszenie wyasygnowało ze swej kasy — poza normalną składką miesięczną swych członków — na rzecz Pomocy Zimowej — następujące sumy: 20 000 zł dla ociemniałych żołnierzy; 20 000 zł na gwiazdki dla żołnierzy; 10 000 zł dla biednych dzieci i sierot po poległych żołnierzach i 5000 zł dla Caritasu. Łącznie zatem jednorazowy datek Zrzeszenia z okazji Święta Bożego Narodzenia wynosi 55 000 zł. Przytoczone cyfry są jedynie małym wycinkiem z ogólnokupieckiej akcji na rzecz Pomocy Zimowej.

Uznanie za gościnność

W dniu 14 ub. miesiąca nadszedł do Poznania transport repatriantów węgierskich, czeskich oraz austriackich w liczbie 98 osób, zdających się ze Szwecji poprzez Polskę do rodzinnych krajów.

Repatrianci zostali po rozbiu Niemiec uwolnieni z obozów koncentracyjnych i przetransportowani przez Szwedzką Czerwoną Krzyż do Skandynawii na leczenie i wypoczynek. Obecnie po dojeździe do zdrowia odsyła się ich do krajów ojczystych. W Poznaniu powitał repatriantów na

dworcu nacelnik Pow. Oddziału PUR-u p. Kędzierski. W czasie 12-godzinnego postoju na stacji pieczę nad repatriantami objął dworcowy punkt etapowy PUR-u.

Kilka dni temu PUR otrzymał od kierownika transportu, majora Szwedzkiego Czerwonego Krzyża p. Harry Horndahl, specjalne podziękowanie, w którym dosłownie pisze:

„Z prawdziwą wdzięcznością pragnę wyrazić w imieniu moim i repatriantów węgierskich, czeskich i austriackich podziw i wdzięczność za iście swądzieliśmy podczas naszego pobytu w Poznaniu w dniu 14 grudnia ub. roku ze strony organizacji PUR. Zapewniam was, że jesteśmy wszystkim gęboko wzruszeni i bardzo wdzięczni. Z najwyższym poważaniem

(—) Harry Horndahl
kierownik transportu

KOMUNIKATY

22 Szczęp Harcerzy urzędu „Jasellek” dzisiaj, dnia 3 stycznia, wrp. o godz. 18-tej, przy ul. Berwińskiego 23. (szkoła). Bp. 30 zł. — Ograniczona ilość miejsc. 2047

Koło Przyjaciół Harcerzy przy 21-tej drodze zaprasza na wieczornice w sobotę, 4. 1. 47, o godz. 20-tej, przy 8-36 szkole powszechnej, Stawackiego 54/56. 2118

Zarząd Koła Śpiewu im. Moniuszki zawiadamia swych członków, iż w niedzielę, dnia 5 bm, o godzinie 16-tej w salce parafii św. Marcina odbędzie się tradycyjny opłatek.

Okręgowy Związek Emerytów i Emerytek 24 zawiadamia, aby nieodebrane dotychczas zapomogi podjąć do dnia 8 bm. Po tym terminie zapomogi przepadają na rzecz Związku.

KSMM Poznań-Jeżyce zaprasza swych członków i sympatyków na godzinę skupienia, która odbędzie się w sobotę, dnia 4 bm, o godz. 19-tej w klasztorze SS. Elżbietanek przy ul. Kościelnej 3. Po naukach spowiede, 5 bm, komunja św o godz. 8-mej nocy w kościele parafialnym. O godz. 18-tej łamanie opłatka w ognisku własnym.

PCK poszukuje: Bernarda Adama, ur. 1934 r.; Józefa Muchy; rodziny Banachów; rodziny Błażyskich; Zofii Bartoszewicz; ostatnio zam. w Świecianach; Jana Chodźko-Zajko, lat około 56, podpułkownik, ostatnio zam. we Lwowie; Mariana i Józefa Chwałkowskich; Janiny Lichwały, z d. Łagowska, ur. 1917 r.; Zygmunta Pokropowicza, ur. 1923 r. oraz Czesława Stańkowskiego, syna Wiktora i Jadwigi, ur. 8. 7. 1906 r. Informacje do PCK, Poznań, Asnyka 5.

K. S. Zjednoczeni. W dniu dzisiejszym (3 bm) o godz. 19-tej odbędzie się w sekretariacie klubu K. S. „Zjednoczeni” zebranie punktualne bokserskiej. Ze względu na ważność spraw, sędziowie przysyłać członków obowiązują.

Zebrań walne Klubu Sportowego „Blask” odbędzie się 5 bm, o godz. 16-tej w sali p. Ratajaka, przy ul. Sw. Antoniego 24.

Zebrań dyskusyjne sędziów POZB. odbędzie się 9. 1. 47, o godz. 18.30 w sali dyr. MPKE, przy ul. Gajowej 1.

Zebrań w dniu 4 stycznia:

Zrzeszenie Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handlowych o godz. 18.30 w lokalu Pod Strzechą, Mielżyńskiego 23, I ptr.

Związek Powstańców Wielkopolskich 1918/19 r. Koło Łączę-Górczyn o godz. 18.30 w sali szkoły powszechnej przy ul. Berwińskiego 2, III ptr.

Z ruchu wydawniczego

„Wiadomości Statystyczne”
Ukaż się zeszyt 17 „Wiadomości Statystycznych”. Na treść zeszytu składają się następujące zagadnienia:

Rozwój gospodarczy Polski. Ruch pasażerski na PKP. Ruch towarowy na PKP. Przewozy towarów na liniach normalnotorowych PKP. Poczta, telefon, telegraf. Ceny wolnorynkowe artykułów żywnościowych w handlu detalicznym w miastach wojewódzkich oraz liczących powyżej 50.000 mieszkańców. Ceny wolnorynkowe artykułów przemysłowych i usług w handlu detalicznym w niektórych większych miastach. Ceny miejscowe płacone producentom rolnym. Ceny mięsne dla rolników za niektóre artykuły przemysłowe. Ceny niektórych artykułów przemysłowych wyrażone w kg żyta, kg wieprza i li-

Teatry i kina

Piątek, 3 stycznia 1947

Teatr Wielki: dziś, godz. 19-ta — „Wieczór baletowy”; jutro, godz. 19-ta — „Cyganeria”.

Teatr Polski: dziś i jutro, godz. 19-ta — „Rewizor”.

Teatr Nowy: dziś i jutro, godz. 19-ta — „Wasy i peruka”.

Teatr Komedia Muzyczna: dziś i jutro, godz. 19.30 — „Ciotka Karola”.

Teatr Aktora i Lalki (św. Marcina): Teatr Aktora: dziś i jutro, godz. 18-ta — „Bajki w Betlejem”; Teatr Lalki: dziś i jutro, godz. 16-ta — „Złota Rybka”.

Teatr Mały (Stawackiego 19/21): dziś i jutro, godz. 19-ta — „Stary Kawaler”.

W kinach poznańskich:

Apollo: godz. 16, 18 i 20-ta — „Romans Pajaca”; Bałtyk: godz. 15.30, 17.45 i 20-ta — „Gunga-Din”; Muza: godz. 15.30, 17.45 i 20-ta — „Klatka słowicza”; Rialto: godz. 16, 18 i 20-ta — „Legia Honorowa”; Warta: godz. 16, 18 i 20-ta — „Dzieci kapitana Granta”.

Wznowienie „Cyganerii”

W piątek wraca na afisz efektowny „Wieczór Baletowy”.

Arcydzieło Pucciniego „Cyganeria”, które wobec nowości repertuaru ustąpiło chwilowo z afisza, będzie wznowione w sobotę w znakomitej obsadzie śpiewaczej pod batką dyr. Steniewskiego. W przedstawieniu udział: dr. Łociński, Zdzisławka, Musielewska, Wołński, Kozak, Marjański, Mikulin, Szpinger, Zatyeh.

W Teatrze Nowym: „Wasy i peruka”

W dalszym ciągu codziennie grana jest pełna widowiska i finału czasów stanisławowskiej komedia Korzeniowskiego „Wasy i peruka”.

W Komedii Muzycznej: „Ciotka Karola”

Wielkie powodzenie, jakim cieszy się stale komedia muzyczna „Ciotka Karola”, świadczy najlepiej o walorach rozrywkowych tej sztuki.

Z Gospody Artystów

Z powodu swinującej się niedzielnym wieczorem Artura Maru Świdarskiego, uniemożliwiającej mu na razie przyjazd na występy do Poznania, zapowiadany program w Gospodzie Artystów musi być z konieczności odłożony do czasu przyjazdu gościa z Krakowa.

Program audycji radiowych na sobotę, 4 bm.

6.00 Sygnał czasu i „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.05 Dziennik poranny; 6.20 Gimnastyka; 6.30 Muzyka; 6.57 Sygnał czasu; audycja na „Dzień dobry”; 7.05 Muzyka z Krakowa; 7.15 Wiadomości; 7.30 Muzyka poranna; 7.45 Przegląd prasy stołecznej; 7.35 Program na dzień bieżący; 7.40 Muzyka z W-wy; 8.30 Informacje ogólnopolskie; 8.40 Skrzynka PCK; 8.50 Audycja szkolna; 9.35 Przerwa; 11.30 Z muzyki operowej; 11.50 Kronika Poznania i Wielkopolski; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wicy mariackiej w Krakowie; 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych; 12.35 „5 minut poezji”; 12.40 Wykład Klaudiusza Debussy’ego i Maurice’a Ravela w wykon. Ireny Lewińskiej; 13.00 Koncert Małej Orkiestry P. R. z udziałem Marii Dobrowolskiej-Gruszczyńskiej i Jana Fandri (śpiew); 14.00 Audycja Zarządu Miejskiego w opr. mgr. Stanisława Krokowskiego; 14.10 Koncert w wyk. Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Mieczysława Giżelskiego; 14.55 Wiadomości-bieżące; 15.00 Słuchowisko dla dzieci pt. „Historia dziadka do orzechów” wg Aleksandra Dumasa; 15.30 „Ze świata radia”; 15.35 Koncert solistów. Wykonawcy: Irena Brzostowska (fortepian) i Grażyna Baciewiczówna (skrzypce). Przy fortepianie Kiejstut Baczewicz; 16.05 Dziennik popołudniowy; 16.50 Różnica; 16.35 Skrzynka techniczna; 16.45 Pogadanka radiowa; 16.50 Z życia kulturalnego; 17.00 Audycja dla młodzieży; 17.25 „Przy audycji po robocie”; 18.30 „Nauka przy głosniku”; 19.00 Audycja dla wsi; 19.15 Nadprogram; 19.20 „Kalejdoskop muzyczny”; Wykonawcy: Józef Witkowski (fagot), Marian Obst (fortepian) oraz płyty; 19.45 Skrzynka ogólna nr 65 — listy radioluchaczy omówi Alfred Sikorski; 19.55 Wiadomości sportowe; 19.59 Sygnał czasu; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.25 Audycja słowno-muzyczna pt. „Wspomnienie o ks. Gieburowskim” w opr. prof. Franciszka Łukasiewicza; 21.00 Słuchowisko pt. „Mgła” plóra Mieczysława Pawlikowskiego; 21.30 „Głos Młodzieży”; 21.45 Kwadrans prozy; „Lalka” Bolesława Prusa; 22.00 Audycja rozrywkowa; 22.15 Koncert orkiestry tanecznej P. R. pod dyr. Jana Caimera; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23.20 Program ogólnopolski na dzień następny; 23.27 Program audycji lokalnych Rozgł. Pozn. na dzień następny; 23.30 Koncert życzeń; 23.55 Streszczenie najważniejszych wiadomości dziennika i zakończenie programu.

O usnwanin śniegu znou zapominano

Z nastaniem pory zimowej przypomnieliśmy administratorom i dozorcóm domów o obowiązku odgarniania śniegu i przesypaniu obodników i jezdni ulicznych piaskiem lub trocinami. Niemsty — w ostatnich tygodniach większość administratorów i dozorców domów ogranicza się do powierzchownego zmiatania opadów śnieżnych i w rezultacie ulice pokryte są zlodowaciałą skorupą, grozącą przechodniom upadkiem, a niejednokrotnie bolesnym poturbowaniem.

Co gorzej — od obowiązków utrzymania czystości na ulicach czują się zwolnione nawet instytucje. Przed wielu gmachami publicznych, przytężając wierzchołki, zderzyły się przy ul. Żórawiej z wozem konnym należącym do Ignacego Klelisa, przy czym przednia platforma wozu motorowego uległa uszkodzeniu. Przyczyną wypadku była nieuwaga woźnicy pojazdu konnego.

Na konferencji uzgodniono, że Wydział Turystyki przedłoży obu instytucjom wydawniczym propozycje w sprawie publikacji map, uwzględniających tereny o znaczeniu turystycznym.

Pośmiertna wystawa artystów plastyków

Celem uczczenia pamięci zmarłych i pomordowanych w czasie okupacji niemieckiej artystów plastyków Związek Polskich Artystów Plastyków Okręgu Poznańskiego zorganizował wystawę ich prac, która otwarta zostanie w najbliższą niedzielę, dnia 5 stycznia o godz. 12-tej w „Salonie Sztuki” ZPAP przy al. Marcinkowskiego 28.

Na wystawie oglądać będziemy prace dobrze znanych na naszym terenie plastyków, m. in.: Augustynowicza, Bocheńskiego, Boratyńskiego, Dąbrowskiej, Hannytkiewicz, Lucjana Michałowskiego, Marcina Rożka, Spsychalskiego, Walkowskiego, Kaima oraz ostatnio zmarłego Wita Gawęckiego.

Salon otwarty będzie w dni powszednie od godz. 10—18-tej, a w niedziele i święta od godz. 12—18-tej. (p)

Apteki dyżurują w nocy

Tym wszystkim, którzy wskutek nagłego przypadku zmuszeni są korzystać w nocy z usług aptek przypomniamy, że w dniach od 4 do 11 bm. pełnią dyżury: dla Łazarza i Górczyna — apteka pod Niedźwiedziem przy ul. Marsz. Focha 146; dla Jeżyc i Solacza — apteka pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12; dla Wildy i Dębca — apteka św. Piotra przy pl. Hoovera; dla Śródmieścia — apteka pod Eskulapem przy ul. Wolności 13; dla Śródki i Główniej — apteka pod Białym Orłem przy Starym Rynku 41.

Znowu zderzenie samochodowe

(j) Samochód ciężarowy Wielkopolskiej Spółki Handlowej nr. rejestracyjnej C55605, prowadzony przez szofera Marijana Czekala, zam. Poznań-Starołęka, ul. Starołęcka 153, m. 3, spadł na samochód osobowy Okr. Urzędu Samochodowego, prowadzony przez Seweryna Zielonkę. W wyniku zderzenia uległ poważniejszemu uszkodzeniu motor samochodu.

Nieuwaga woźnicy przyczyną wypadku

(j) Tramwaj linii 2 zderzył się przy ul. Dąbrowskiego w stronę Ławicy, zderzył się przy ul. Żórawiej z wozem konnym należącym do Ignacego Klelisa, przy czym przednia platforma wozu motorowego uległa uszkodzeniu. Przyczyną wypadku była nieuwaga woźnicy pojazdu konnego.

Jeden motyl nie robi wiosny

W mieszkaniu p. Julanny Pieczyńskiej przy ul. Wielkiej 21 pojawił się w dniu Nowego Roku — motyl. Mimo najrozmaitszych prognoz, jakie snują ludzie w związku z wczesnym pojawieniem się tego miłośnika słońca i kwiatów, jest sprawą bardzo wątpliwą, że wróży on nam koniec mrozów i śniegów. Jeden motyl nie robi wiosny.

Ratuj Bliźniego!
Stacja Przetaczania Krwi,
ul. Skarbka 21

PODZIĘKOWANIA

Miejski Komitet Akcji Pomocy Zimowej i Miejski Komitet Opieki Społecznej składają podziękowania za ofiarowane kwoty na Gwiazdki i Pomoc Zimową: Erge-Motor 3000 zł, pp. Zurekowi — 500 zł, Potocki — 500 zł, J. Smoldibowski — 1000 zł, St. Ungeheier — 100 zł, dr. B. Kenzer — 500 zł, M. Rożek — 1000 zł, dr. J. Zimniacz — 200 zł, dr. J. Adler — 200 zł, A. P.; L. Chmarów — 1500 zł, „Erbe” — 1000 zł, W. Skalski — 1000 zł, adwokat J. Nikisz — 200 zł, dr. B. Taedling — 500 zł, adwokat M. Grzegorzewski — 100 zł, L. Michalski — 5000 zł, dr. H. Danecki — 100 zł, dr. T. Ziółkiewicz — 100 zł, L. Hoppel — 500 zł, adwokat J. Zwierzynski — 150 zł, firma „Orloz” — 1000 zł, B. Literka — 1000 zł, firma Hatech — 1000 zł, adwokat A. Kaczkowski — 300 zł, inż. J. Lambor — 200 zł, M. Libera — 300 zł, M. Hoffmann — 100 zł, dr. med. Wrzeszczyński — 300 zł.

Wielkopolskie drogi wodne w rozbudowie

Zadanie województwo nie korzystało tak chętnie z taniego transportu drogami wodnymi, jak właśnie Wielkopolska. Dlatego też nasze rzeki są przystosowane do żeglugi, uregulowane i należą do najlepiej utrzymanych w Polsce.

W związku z przesunięciem naszych granic na zachód, zyskujemy nowe możliwości transportowe.

Wielkopolska leży na szlaku wielkiej drogi wodnej, której koncepcję obecnie wysuwa b. min. Kwiatkowski, mianowicie: najbliższe połączenie Śląska z Gdańskiem przez Kalisz, Konin i Bydgoszcz. Znajdujący się obecnie w budowie kanał Warta — Gopło jest fragmentem wielkiej magistrali wód Śląsk — Bydgoszcz — Gdańsk. Główna ta arteria przetnie teren Wielkopolski, przechodząc przez najbardziej uprzemysłowione tereny i jest zarazem o 400 przebiegów kilometrów krótszym połączeniem, niż okrężna droga wielkim łukiem Wisły.

PIERWSZY ETAP PRZEKROCZONY

Między Koninem a Gopłem leży szereg małych jezior położonych wzdłuż kanału. Połowa robót na kanale została już wykonana. Zbudowano dwie śluzy komorowe dla barek o dźwigu 600 ton. 4 mosty komunikacyjne, oraz wykonano całkowicie roboty ziemne na odcinku Konin — Slesin.

Między Wartą, a jeziorem Pątnowskim, w Morzysławiu pod Koninem znajduje się pierwsza śluza.

Morzysław ma dużą przyszłość. Miejscowość ta leżąca na skrzyżowaniu Warta — Kanał przewidziana jest jako port, bardzo ważny punkt drogi wodnej Górny Śląsk — Bydgoszcz. W nowobudującym się porcie widać prace. Stojące na wybrzeżu baraki i domki drewniane, zamieniono na warszaty stolarskie i kuźnie. Szukalnicy budują w tej chwili galary. Galary, to specjalność Wisły krakowskiej, którą się na naszym terenie dopiero wprowadza. Typ obiektu transportowego około 50 ton pojemności specjalnie nadający się na rzeki nieregulowane.

W Morzysławiu znajduje się również kopalnia węgla brunatnego, będąca obecnie w stadium organizacyjnym. Tymczasem kierownictwo

Przegląd prasy

Barometr wskazuje na pogodę

W artykułach noworocznych całej prasy polskiej dominuje nuta optymizmu i wiary, że idziemy ku lepszej przyszłości. Znamienny uczyony polski, prof. dr Adam Krzyżanowski na łamach „Dziennika Polskiego” stwierdza, że dzieło dokonane w Nowym Jorku w ostatnich tygodniach ub. roku uprawnia do jak najlepszych nadziei na przyszłość.

Barometr idzie w górę. Znosi się na dalsze odprężenie w procesie układania się międzynarodowych stosunków politycznych, handlowych i finansowych. Ta sytuacja odbija się pojedynczo na kształtowaniu się polityki wewnętrznej w poszczególnych państwach. Także i na tym widokiem barometr wskazuje na pogodę. Polska będzie pod tym względem po wyborach w położeniu szczególnie pomyślnym. Ich wynik wyrazi się powstaniem rządu o dużym autorytecie, silnego, bo nikt nie będzie wątpił w jego trwałość. Stać będzie nowy rząd na uprawianiu polityki łagodzenia waśni i tarć, rozdierających społeczeństwo. Dobrą w tym względzie wróżbą na przyszłość jest ugodowy zwrot w polityce rządu wobec Kościoła, zainaugurowany znaną enuncjacją Prezydenta KRN.

Spodziewamy się po roku 1947 wejścia w erę pokojowości międzynarodowej i wewnętrzno-politycznej, owocnej odbudową moralnych i gospodarczych zniszczeń wojennych.

W roku 1947 musimy skończyć z wszelką tymczasowością

— oświadcza „Życie Warszawy”.

Przycygnij się do tego wyboru. I zwycięstwo, jakie — nie wątpimy o tym ani przez chwilę — odniesie obóz postępu. Bo programowi, bo osiągnięciom, z jakimi ten obóz, którego trzon stanowi Blok Stronnictw Demokratycznych i Zw. Zawodowych, staje przed wyborami — cóż ma do przeciwwstawienia blok wstecznicstwa?

Chyba tylko perspektywę wtrącenia Polski w nieopisany zamęt wewnętrzny i utratę zaufania sojuszników, którzy nas popierają w mającej się w tym roku rozegrać walce o nasze granice.

Wolni wreszcie od tymczasowości będziemy mogli całą energię skierować na realizowanie czekających na nas zadań.

Nie są one łatwe. Ale są na miarę naszych możliwości. I co najważniejsze — na miarę naszych konieczności dziejowych.

Rok 1947 będzie pierwszym i decydującym rokiem realizacji 3-letniego Planu Gospodarczego.

Pozbawieni pomocy UNRRA — co, oczywiście nie oznacza braku wszelkiej pomocy zagranicznej — będziemy musieli wzmocnić znacznie nasz wysiłek eksportowy, tzn. gospodarować intensywnie i oszczędnie i wytwarzać jak na więcej i najlepiej.

Rok 1947 będzie rokiem traktatu pokojowego z Niemcami. Musimy przy tym uzyskać rozwiązanie odszkodowań należnych nam od Niemców oraz rewindykację zrabowanego nam mienia znajdującego się dotychczas w strefie brytyjskiej.

Musimy w roku, który się dziś rozpoczyna, dokonać zasadniczego przelomu w walce z nadużyciami i demoralizacją powojenną. Zbyt dotychczas łagodne sankcje prawne przeciw złodziejom grosza publicznego muszą być zaostrożone.

Muszą być usunięte nieusprawiedliwione rozpiętości w płacach.

Muszą być zrealizowane dekryty, które otwierają pole do działania inicjatywie prywatnej, zwłaszcza w dziedzinie odbudowy Warszawy i zagospodarowania Ziemi Odzyskanych.

Rok 1947 powinien przynieść nam stabilizację, zwłaszcza w zakresie polityczno-prawnym, dalsze utrwalenie naszej siły wewnętrznej a przez to wzmocnienie naszej pozycji w świecie.

kontentuje się wydobywaniem miazgi węglowej, oraz wykorzystywaniem na przeróbkę we własnej cegielni pokładów gliny, znajdujących się nad miazgą.

Szosa wije się między jeziorami. Stamtąd już niedaleko do miejsca, gdzie odbywa się przepok drugiej części kanału. W miasteczku znajduje się oddział Poznańskiej Dyrekcji Dróg Wodnych, która prace przeprowadza. Tam dowiadujemy się kilku ciekawych szczegółów dotyczących robót, związanych z przepokiem.

Przed wojną, przy pomocy bagra ssąco-tłoczącego „Gironde”, budowała kanał belgijska firma Ackermans & van Haaren. Obecnie Dyrekcja Dróg Wodnych wykonuje ciąg dalszy tych prac, nadal posługując się przy tym wydzierżawioną „Gironde”. Prawdopodobnie kopaczka ta, jedyna w Polsce, przejdzie niedługo na własność Państwa, gdyż rząd przetrukuje obecnie, w sprawie jej kupna.

Bagier uruchomiony dopiero przed dwoma miesiącami pracuje na odcinku Slesin — Gopło i ma jeszcze 9 km do przekopania. Trzeba będzie jeszcze usunąć ok. miliona m³ ziemi, czyli przez pompy „Gironde” ma przejść jeszcze ok. 10 milionów m³ mieszaniny piasku z wodą.

„GIRONDE”

Motorówka sunie po jeziorze Slesin. Dzikie kaczki ciężko podrywają się i nisko lecą nad rozbiekowaną taflą jeziora. Wysokie brzozy porośnięte lasem, tyse wzgórz, zamykają horyzont z dwóch stron.

Już z daleka dochodzi ciężki oddech „Gironde”, która wypływa około 3.000 m³ mieszaniny na godzinę. Bagier zmontowany jest na dwóch wielkich pływających zespołach z własnym napędem elektrycznym.

Proces przepokopu polega na rozluźnianiu gruntu przy pomocy „smoka” zaopatrzonego ślimakowatymi nożami, który następnie ssie piasek razem z wodą przy pomocy pomp i odrzuca miękką masę, systemem rur tłocznych w bok.

WALKA INŻYNIERÓW Z CZASEM

Pod Gawronami „Gironde” znalazła się na stanowisku szczytowym kanału i zaszła konieczność opuszczenia jej o 5 m. niżej. Wybudowanie śluzy przedłużyłoby prace o cały rok. Po żmudnych obliczeniach inżynierowie nasi dokonali nader śmiałego eksperymentu. Polega on na tym, że kopaczka oddzieiona groblami z przodu i z tyłu, wypompowuje ze swego stanowiska wodę i jak po stopniach opuszcza się coraz niżej. Przez ten śmiały choć nieco ryzykowny eksperyment, kierownictwo budowy uzyskało prawie półtora roku czasu. Na całej trasie kanału pracuje około 600 robotników, a latem ilość ta dochodziła do tysiąca. Przewidywane koszty ukończenia budowy wyniosą około 200 milionów złotych.

Ukończenie przepokopu w ciągu przyszłego roku nie jest rzeczą łatwą. Nie mniej jednak, ofiarne prace wszystkich pracowników, która dotychczas pozwoliła przezwyciężyć trudności, dopomoże do realizacji tego gigantycznego planu.

D. L.

Odkrycie pola gazu ziemnego w Dębowcu

Eksploatacja złóż gazowych w czasie okupacji niemieckiej odbywała się w sposób rabunkowy; wg. pomiarów, dokonanych ostatnio możliwości produkcyjna złoża gazowego w Rostokach spadła z tego powodu z 550 m³ na min. w roku 1939, na 100 m³ na min. w roku 1946.

Jeżeli chodzi o złoża strachocińskie, to jego cechą charakterystyczną jest mała stosunkowo produkcja przy wysokim ciśnieniu głowicowym, co wskazuje na małą przepuszczalność produkującego piaskowca. Według pomiarów wykonanych na wiosnę 1946 r. złoża gazowe w Strachocinie może produkować obecnie do 200 m³ na min. Po pokryciu własnego zapotrzebowania źródło to zdolne jest przetłaczać nowozmontowanym gazociągami Strachocin — Iwonicz do dalekobieżnego rurociągu podkarpackiego ok. 140 m³ na min.

Jak wynika z przytoczonych cyfr, łączna zdolność produkcyjna złoża rostockiego i strachocińskiego wynosi ok. 250 m³ na min., co daje niespełna 10 milionów m³ gazu miesięcznie.

Produkcja ta jest niewystarczająca i nie pokrywa zapotrzebowania licznych konsumentów, ale wysiłki Centralnego Zarządu Przemysłu Paliw Płynnych, który prowadzi bez przerwy intensywną akcję poszukiwawczą nowych źródeł gazowych, uwieńczone zostały prawdziwym sukcesem — z końcem września br. dowiercono się olbrzymiego złoża gazowego w Dębowcu.

Dębowiec — nowe źródło

Jeszcze przed pierwszą wojną światową w okolicach Bielska i Skoczowa zaobserwowano pod czas wiercen w poszukiwaniu węgla przy głębokości 800 m. silne wybuchy gazów. Wybuchy te były tak gwałtowne i intensywne, że z dalszych wierzeń musiano zrezygnować. Jeszcze silniejsze objawy gazowe dał otwór, wywiercony w Dębowcu, gdzie już od głębokości 400 m. napotkano na silne objawy gazowe. W r. 1908 nastąpił kolosalny wybuch gazu, który wyrzucił z otworu narzędzia wiertnicze na odległość 500 m.

Huk wydobywających się gazów słychać było nie tylko w Cieszyńcu ale i w Morawskiej Ostrawie. Wybuchy gazów trwały 3 miesiące i nie dały się opanować. Objawy, które zaszły podczas wiercenia węglowego, dały dużo do myślenia. Geologowie zajęli się poważnie problemem Dębowca, wychodząc ze słusznego założenia, że kapitalnym błędem byłoby zbagatelizowanie przytoczonych powyżej objawów gazowych.

4 miliony m. 3 gazu miesięcznie

Centralny Zarząd Przemysłu Paliw Płynnych rozpoczął prace wiertnicze w Dębowcu w maju 1946 r. Już przy osiągnięciu głębokości 392 m. zaczęły się wydobywać z odwiertu silne gazy, a przy głębokości 396 m. nawiercono piaskowicę gazonośną o produkcji wybuchowej w ilości 100 m³ na minutę (czyli ponad 4 miliony m³ miesięcznie).

Gazy, jak przypuszczają rzeczoznawcy, nawiercone zostały w początkowej partii paleogenu, co każe przypuszczać, iż w dalszych partiach paleogenu mogą być jeszcze nowe złoża gazowe. Nie jest to wykluczone, by znajdowały się one też w leżącym od paleogenu karbonie.

Wiercenie odkryło pole gazowe o powierzchni ponad 100 km. kwadratowych. Stoimy dziś w przededniu stworzenia w zachodniej części Polski wielkiego kopalnictwa gazowego.

Jest to fakt niezwykle doniosłości, dlatego, że staje się nowym momentem rozbudowy naszego Przemysłu Paliw Płynnych.

Zdzisław Eggers

Przemysł polski zgłasza roszczenia rewindykacyjne

Wobec zbliżających się rozstrzygnięć na konferencji pokojowej w przedmiocie odpowiedzialności Niemiec i Austrii za wyrządzone szkody wojenne w przedmiocie rewindykacji wywiezionego do tych państw mienia, zachodzi konieczność zebrania, opracowania i przedstawienia światu, nie mającej przykładu, niszczycielskiej i rabunkowej gospodarki okupanta niemieckiego na Ziemiach Zachodnich.

W związku z powyższym wiceminister Eugeniusz Szyr wydał specjalne zarządzenie do wszystkich Departamentów i Biur MP, w wszystkich Centralnych Zarządach Przemysłu, Zjednoczeń Przemysłowych, Wydziałów Przemysłowych wojewódzkich i powiatowych oraz Dyrekcji Przemysłu Miejskowego.

W zarządzeniu Minister Przemysłu zwraca wszystkim dyrektorów Centralnych Zarządów Przemysłu, Dyrektorów Przemysłu Miejskowego oraz naczelników dyrektorów przedsiębiorstw wydzielonych, aby w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 stycznia 1947 r. podali bezpośrednio do wiadomości Biura Rewindykacji i Odszkodowań Wojennych przy Centralnym Urzędzie Planowania, (W-wa, Grochowska 274) oraz Biura

Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów, (W-wa, Marszałka Stalina 38) wszelkie zgłoszenia rewindykacyjne w stosunku do Niemiec i Austrii.

Zarządzenie wzywa ponadto Centralne Zarządy Przemysłu, aby w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10. I. 1947 r. przesyłały do Biura Prawnego Ministerstwa Przemysłu wszelkie roszczenia i zgadnienia natury gospodarczej, które wymagają bądź nadają się do uregulowania i rozwiązania w przyszłych traktatach z Niemcami i Austrią, jak np. podział, prowadzenie i eksploatacja kopalni, przedsiębiorstw i zakładów granicznych i pogranicznych, roszczenia natury importowo-eksportowej, technicznej, z zakresu ochrony przemysłowej, rozrachunków finansowych sprzed 1 września 1939 r., ustalenia obowiązku wymienionych państw, dostarczenia Polsce, w pewnym okresie surowców i produktów, niezbędnych do odbudowy gospodarczej Polski, — bez stosowania ograniczeń przywozowych i celnych, wreszcie zapewnienia Polsce udogodnień komunikacyjnych, zaspokojenia potrzeb gospodarki polskiej, wynikłych na skutek zniszczeń wojennych, wydania planów, akt, archiwów, urządzeń technicznych itp.

Nagrody naukowe Nobla

W latach przedwojennych uwagę ogólną zwracała nagroda Nobla, nadawana dorocznie za dzieła literackie, za działalność pokojową, odkrycia zaś na polu nauki, nagrodzone tym największym odznaczeniem, doceniane były przez znacznie mniejszy krąg ludzi. Obecne badania nad zjawiskami wysokiego ciśnienia, nad ciałkami białkowymi lub odmiannami genetycznymi, za które właśnie przyznano nagrodę Nobla, nie są bynajmniej abstrakcyjne i „łatwiejsze” niż zadania przedwojenne, ale po prostu nauczyliśmy się w toku wojny przykładą do uczciwego wysiłku naukowego większą wagę niż dawniej. Okazało się, że tzw. „czysta nauka” nie jest tylko ośrodkiem zainteresowania wąskiej grupy badaczy, ale sprawą całej ludzkości.

Przyjrzyjmy się, kto i za co otrzymał nagrodę Nobla w dziedzinie nauk ścisłych.

Fizyka: P. W. Brighnan, profesor uniwersytetu w Hawale jest autorytetem w dziedzinie zjawisk zachodzących przy wysokim ciśnieniu. Wykazał on doświadczalnie, że wszystkie bezmała ciała ulegają głębokim zmianom po poddaniu ich bardzo wielkiemu ciśnieniu. Tak np. woda zamienia się w aparcie Brighnana w lód nawet jeśli temperatura jej przekracza 100 stopni C. Grafit w normalnych warunkach miękki i kruchy twardnieje pod ciśnieniem 750 000 kg do tego stopnia, że można nim rysować stal.

Biochemia: W dziedzinie chemii nagrodę podzielono między trzech badaczy: M. Stanleya, B. Sumnera i I. H. Northropa. Ich prace dotyczyły tego niezbadanego jeszcze świata materii, który nie jest ani światem organicznym, ani też martwym; ciała chemiczne mają tu moc popychania naprzód lub też zatrzymywania rozwoju organizmów, w których się znajdują.

Pół nagrody otrzymał B. Sumner, profesor uniwersytetu Cornell, któremu udało się po raz pierwszy otrzymać enzymy w postaci krystalicznej. Enzymy są to „organiczne katalizatory” zamieszkujące w tysiącach żywych komórek i mające duży wpływ na substancje chemiczne, związane z przejawami życia.

Jedną czwartą nagrody została przyznana Northropowi z instytutu Rockefellera także za badania nad enzymami, w których stwierdził istnienie pewnego rodzaju ciał białkowych (protein). Badania jego nad specyfiką tych ciał trwały jeszcze.

Ostatnią wreszcie część nagrody chemicznej otrzymał dr Stanley także z instytutu Rockefellera. Wskazał on na istnienie „czegoś”, co działa zarazem jak substancja chemiczna nieożywiona i jak żywy organizm. Jest to wirus powodujący pewną chorobę liści tytoniowych. Może się on przenosić z jednego liścia na drugi, rozznaczyć się w żywych komórkach jako żywa sub-

stancja. Uwieczony jednak w próbówce „uspokaja się”, żywe drobinę zasklepiają się w kryształki białka; nie mniej jednak wirus, o którym mowa, zachowuje życie. Wprowadzony ponownie do liścia tytoniowego, znnowo ożywa i odzyskuje zdolność do mnożenia się.

Biologia: Odznaczony został prof. Herman J. Mueller, były profesor nadzwyczajny w Lenin, gdzie za prace dotyczące działania promieni X i promieni „gamma” na geny; chodzi o zbadanie wpływu takich naświetlań na odmianny dziedziczenia wewnątrz genu. Prof. Mueller odkrył mianowicie, że potomstwo muchy naświetlanej tymi promieniami uległo poważnym zmianom biologicznym, czyli mutacjom.

Ludzkość znajduje się stale pod działaniem promieni gamma: chodzi o tzw. promienie kosmiczne (których natura nie została jeszcze zresztą dostatecznie zbadana). Jeśli promień gamma trafia na plennik lub jajeczko można oczekiwać w chromosomach poważnego „skoku” w dziedziczeniu. Trudno przewidzieć, jakimi torami pójdą dalsze badania biologów, ale w każdym razie wyniki ich mogą okazać się dla ludzkości fantastyczne.

Kto wie, czy nie będzie można przez odpowiednie naświetlanie rodzici „na życzenie” pierzy, inżynierów, artystów lub polityków? Ale jeśli nie jest to zupełną fantazją, to w każdym razie muzyką dalekiej przyszłości. (Szym)

Życia Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych

OSTRÓW

Okres świąt Bożego Narodzenia upłynął w Ostrowie pod znakiem udanych występów Kola Miłośników Sceny. Wystawiono sztukę E. Marszałka „Pokój ludziom dobrej woli”. Jest to kompilacja jasełkowa ze wspomnieniami z naszych czasów z okresu okupacji. Pomysł bardzo ciekawy, wykonanie przez aktorów-amatorów poprawne. Muzyka dyskretna i nastrojowo dostosowana. Dekoracje zaprojektował autor sztuki art.-mal. E. Marszałek. Także afisze i wystawy projektowane przez p. Marszałka dodają piękna wyglądowni miasta, a także kształcą estetycznie patrzących na nie przechodniów. Widowisko jasełkowe było powtarzane kilkakrotnie.

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza zorganizowało dla żołnierzy garnizonu ostrowskiego w salach Teatru Miejskiego tradycyjną gwiazdkę i obdarzyło żołnierzy podarkami. Część artystyczną wypełniła młodzież szkolna. Szczególnie produkcje dane przez uczennice gimnazjum żeńskiego stały na wysokim poziomie. Gwiazdka żołnierska jest dowodem, że społeczeństwo ostrowskie, a zwłaszcza młodzież, potrafi z sercem dojść do żołnierza.

Dnia 5 stycznia br., o godz. 20-tej urządzają ostrowscy studenci Uniwersytetu Poznańskiego Akademii Handlowej i Szkoły Inż. tradycyjną zabawę akademicką w salach Teatru Miejskiego z występem artysty Teatru Wielkiego w Poznaniu, p. Bratkiewicza. Wstęp ściśle za zaproszonymi. Czysty dochód z imprezy przeznaczony na stypendia dla niezamożnych studentów. (cz)

Przeszło tysiąc głośników

Wspaniały rozwój „Radiowęzła” szamotułskiego

Najlepsze świadectwo, czego dokonać może dobra wola, zapał, pracowitość i umiejętne podejście do powierzonych sobie obowiązków — daje historia „Radiowęzła” w Szamotułach. Istnieje on tu od 1 lipca 1945 roku. Nie będzie przesadą, jeśli się powie, że tu, placówka Polskiego Radia powstała z... niczego. Szpula kabla polowego i 6 par rąk, bez żadnych narzędzi i funduszy. Wiele trzeba było pokonać trudności, aby zdobyć zaufanie choćby tylko pracowników do placówki o nieznanym dotąd nazwie i mo-

żliwościach. Jednak — pracownicy dostarczyli własnych narzędzi i już 4 lipca pierwsze 10 głośników rozbrzmiewa słowem i muzyką polską.

W kilka miesięcy potem, „Radiowęzeł” zdobył zaufanie nie tylko własnych pracowników, ale i Dyrekcji Okręgowej, słuchaczy oraz urzędów lokalnych.

Początkowo rozbudowywano linie i radiofonizowano wsie okoliczne z radiowęzła, mieszczącego się na krańcach miasta w ciasnym baraku. Przed kilku miesiącami dopiero otrzymał Radio-

węzeł lokal w środku miasta, w którym sami pracownicy własnym przemysłem i minimalnym kosztem urządzili wszystko: biura, amplifikatornię, studio.

Obecnie „Radiowęzeł” w Szamotułach ma ponad tysiąc głośników, a wybudowawszy 34 i pół km linii, ma 16 wsi przyłączonych do „Radiowęzła”. Podkreślić należy, że nasilenie słuchaczy w okręgu szamotułskim przekroczyło nasilenie przedwojenne o 200 proc. Jeśli się weźmie pod uwagę szczególnie nie sprzyjające rozwojowi radiofonii czasy pierwszego okresu powojennego, czasy chaosu gospodarczego i ogólnego zubożenia, — wzrost liczby słuchaczy i — wycieczki szamotułskim zaliczyć należy do dużych osiągnięć w dziedzinie upowszechnienia oświaty i jej demokratyzacji.

W czasie, kiedy odbiór z Poznania lub Warszawy jest zły „Radiowęzeł” w Szamotułach daje własne audycje: dla dzieci literackie i popularnonaukowe z odczytami miejscowych profesorów gimnazjalnych, referentki Kultury i Sztuki i innych. Omawiane są też rozmaite aktualne zagadnienia oświatowo-kulturalne i społeczne miasta i powiatu, które z powodu braku miejscowej prasy tylko tą drogą mogą być wiadomości szerszego ogółu. Były i koncerty życzeń, ale zostały ostatnio zlikwidowane. Znamiennym jest fakt, że radiosłuchacze ze wsi najbardziej domagają się programów własnych „Radiowęzła” szamotułskiego, gdyż mają wtedy zapewniony czysty odbiór. Często proszą, by nadawać muzykę ludową, szczególnie w godzinach od 7—9-tej wieczorem, kiedy to jak mówią, chcieliby odpocząć po całodziennym pracy.

Na uroczystości z racji zainstalowania tysięcznego głośnika w Szamotułach byli obecni: dyr. Okręg. Polskiego Radia por. Kostaszk, dyr. techniczny dr inż. M. Rajewski, członek Zarządu Głównego Społecznego Komitetu Radiofonizacji Wielkopolski, insp. p. Wł. Napierała, szamotułski starosta pow., burmistrz miasta Szamotuł, przewodniczący, P. R. N. i M. R. N., przedstawiciele partii politycznych, wsi i inni liczni goście. Zebrań prowadził prezes miejscowego Społecznego Komitetu Radiofonizacji Wielkopolski p. Płaziak, Dyr. Kostaszk wręczył dyplomy uznania kierownikowi „Radiowęzła” p. Ryszardowi Kalinowskiemu i starszemu monterowi p. Ludwikowi Strzeleckiemu, którzy postawili „Radiowęzeł” w Szamotułach na pierwszym miejscu w Wielkopolsce.

Po przemówieniach oficjalnych i złożeniu życzeń „Radiowęzłowi”-jubilatowi, zabrał głos obywatela okoliczni i z miasta, domagając się zezwolenia na stałe własne programy „Radiowęzła” ze względu na ich znaczenie lokalne i propagandowe. Jako przykład stawiano audycje dla dzieci: wysoki ich poziom i żywość ujęcia powodują że do szamotułskiej „rodzinki radiowej” należy 400 dzieci, które m. in. złożyły przeszło 400 zabawek dla Skwierzyna. Wspomnieć należy również o pomocy dla repatriantów, (cały pociąg został na wezwanie „Radiowęzła” obficie zaopatrzone w żywność i odzież).

Uroczystość zakończono skromnym przyjęciem w sali pomysłowo udekorowanej barwnymi wyrazami rozwoju „Radiowęzła”. Miłą niespodzianką była nadana w międzyczasie własna 15-minutowa audycja, dowcipnie zaktualizowana. (dwb)

Gwiazdka na Ziemi Lubuskiej

Drugą polską gwiazdkę na Ziemi Lubuskiej obchodzono bardzo nastrojowo. Repatrianci z okolic Wilna, Lwowa, Stanisławowa kontynuowali swoje tradycje. Wielkopolanie natomiast włączili w nowych mieszkańców Ziemi Zachodnich nieznane u rodaków zza Buga tradycje „gwiazdorów” Urok świąt gwiazdkowych podniósł jeszcze tu i ówdzie proszący śnieg.

W dzień wigilijny, we wszystkich domach polskich jarzyły się choinki, pod którymi zebrali

się rodziny, śpiewając kolędy, względnie słuchając nastrojowych audycji radiowych. Wspólnie obchodzone w świetlicach gwiazdki i wieczory wigilijne, były miłym zjawiskiem zbratania się wszystkich Polaków, przybyłych tutaj z różnych stron Polski. O północy we wszystkich kościołach Ziemi Lubuskiej odprawiono pasterkę.

W drugi dzień świąt odegrano na wielu scenach teatralnych pieczeniowicie przygotowane jasełka. Podtrzymany też został starodawny zwyczaj kolędniczków. Chłopy w wieku szkolnym wędrowali od domu do domu, obnosząc własnoręcznie zbudowane „szopki”. Wśród tych najmłodszych w ciągu jednego roku zniknęły zupełnie uprzedzenia dziecinne. Daje to rękojemny zgodny pracy na przyszłość.

Podkreślić również należy miły zwyczaj ustanawiania choinek na placach publicznych. W Ziętionej Górze jeden ze śmiarków zatknął na najwyższym kominie fabrycznym oświetloną elektrycznie choinkę.

Na koniec godna uwagi jest piękna tradycja podtrzymywana przez strażników P. K. P. Strażnicy, pilnujący mienia kolejowego, urządzili w swoim gronie tradycyjnie obchody gwiazdkowe. W wieczór wigilijny, poza wspólnymi obchodami gwiazdkowymi pod choinką, dwaj wydelegowani strażnicy obchodzili obstawione posterunki, łamiąc się, ze swymi kolegami pełniącymi służbę, tradycyjnym oplatkiem. (kj)

Ostatni tydzień w Żninie

Wykłady powszechne. Staraniem Inspektoratu Szkolnego przy współudziale Oddz. Pow. Inform. i Prop. zainaugurowano w Żninie cykl wykładów popularno-naukowych. W pierwszym dniu wykładów przemówienie powitalne wygłosił inspektor szkolny Zalski, a referat pt. „Polska a Niemcy” wygłosił kier. szkoły Golec. Drugi odczyt pt. „Zagadnienie penicyliny” wygłosił dyr. szpitala dr Tupikow; trzeci z kolei n. t. „Nowe prawo małżeńskie” mec. Dziembowski. Kierownikiem wykładów jest podinspektor szkolny Gabrysiak, wykłady zaś odbywają się w każdy piątek o godz. 19 w świetlicy K. S. „Pałacanka” przy ul. Kościelnej.

Gwiazdka. W okresie przedgwiazdkowym odbyło się szereg imprez oraz uroczystości gwiazdkowych. Przeszkole urządziło dwukrotnie występ swych miłusińskich, który przyjęty został z wielkim uznaniem. — Szkoły powszechne nr 1 i 2 urządziły dla swych wychowanków uroczystości pod choinką, połączone z rozdaniem paczek gwiazdkowych. Partie i organizacje urządziły oplatki dla swych członków w ramach towarzysstwa. — Opieka Społeczna obdarowała ponad 400 podopiecznych, a każda paczka zawierała produkty żywnościowe za 600 złotych.

Komitet Obywatelski Wyborczy Bloku Demokratycznego utworzony został w Żninie. Działalność jego obejmuje cały powiat żniński. Na czele Komitetu stanął znany działacz społeczno-polityczny, I-szy sekretarz PPR, Stefan Murawa. Komitet opracował plan zebrań gromadzkich oraz wieców, tak że w ciągu 18 dni miesiąca stycznia we wszystkich miejscowościach urzędzone będą zgromadzenia przedwyborcze. Ostatnie wiece w

Janowcu, Gąsawie i Rogowie zgromadziły poważną ilość wyborców. Przemawiali przedstawiciele Bloku ze Żnina i Poznania.

Praca w świetlicach. Świetlice powszechne, będące pod kier. nauczycielstwa, rozwijają programowo swoją pracę oświatowo-społeczną. Ostatnia lustracja świetlicy w Szelejewie, będąca pod kierown. naucz. p. Zajaca, wykazała poważne postępy młodzieży, która ma chęć się dokształcać i rozszerzać swoją wiedzę, nabytą w szkole powszechnej. Lustracji dokonali podinspektor szkolny Gabrysiak i kier. Pow. Inf. i Prop. Kaźmierski. (Ke)

Co słysząc w Zbąszyniu

Staraniem koła Rodzicielskiego jak i grona nauczycielskiego szkół powszechnych odbyły się uroczystości gwiazdkowe.

Do tutejszej Ochronki im. „Anioła Stróża” zawitał gwiazdor obdarzając chojnie słodyczami i upominkami naszych miłusińskich.

Tak samo Związek byłych Więźniów Politycznych w dzień wigilijny nie zapomniał o sierotach po pomordowanych w obozach koncentracyjnych.

Z ramienia Bloku Demokratycznego odbywają się liczne wiece przedwyborcze, tak w mieście jak i okolicznych wsiach.

Bardzo uroczyste obchodziło wieczór gwiazdkowy Kat. Stow. Młodzieży Męskiej. Po odśpie-

waniu kolęd, deklamacjach oraz odegraniu „Szopki”, nastąpiło łamanie oplatka i rozdanie upominków.

Zrzeszenie Kupców w Zbąszyniu komunikuje, że w dotychczasowej Akcji Pomocy Zimowej zebrało wśród swoich członków: w listopadzie 3000 zł, w grudniu 5350 zł.

Na odbudowę Warszawy zadeklarowano 10 000 zł. (sa)

ROGOŹNO

Na odbudowę st. m. Warszawy i Poznania. Społeczeństwo miasta Rogoźna zebrało sumę w wysokości 117.593,— zł na odbudowę st. m. Warszawy i Poznania. EWP

†

Dnia 1 stycznia 1947 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, syn i zięć, śp.

Kazimierz Krause

przeżywszy lat 40.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 5 stycznia 1947 r., o godz. 14-tej w Trzemesznie.

W ciężkim smutku pogrążona
żona z rodziną

Trzemeszno, ul. św. Michała.

Za nadesłane życzenia ślubne
serdecznie dziękujemy.

L. Matyjowie

Poznań - Górka Duchowna. 2133

Oscylator

fabryczny z lampami lub bez oraz lampomierz kupię.

RADIOTON

ZIELONA GÓRA, Pionierska 32. 48473

E. KROMCZYŃSKI
STEMPLE
POZNAŃ
UL. SW. MARCINA 44346

**Zakupimy
SAMOCHÓD
ciężarowy**

w dobrym stanie, co
najmniej 3 ton. Oferty
„PAP” Poznań, Miel-
żyńskiego 3 nr 10/47.
1-15

Dnia 4 stycznia (sobota)

WIEPRZOBICIE

na które uprzejmie zapraszamy

RESTAURACJA NURKOWSKI

Sew. Mielżyńskiego 23 — Telefon 40-50

Specjalność: 2214
mięso z kotła, oraz kiszki własnego wyrobu

Podaje się od godziny 10-ej rano

Lokal otwarty do godz. 24-tej

†

Dnia 30 grudnia 1946, o godz. 9.45 rozstała się z tym światem po długich i ciężkich cierpieniach moja najukochańsza żona, najdroższa matucha, córka i siostra śp.
z Frankiewiczów

Janina Wiczorkowa

przeżywszy lat 48, o czym zawiadamiają w nieutulonym smutku pogrążeni
mąż, syn, matka i rodzina

Pogrzeb odbędzie się w dniu 2. 1. 1947, o godz. 14.30 z kaplicy szpitala w Gostyniu.
Gostyń—Poznań—Warszawa—Świebodzin. 2223

Przetarg nieograniczony

Dyrekcja P. Z. S. nr 9 w Poznaniu ogłasza przetarg nieograniczony i zaprasza do składania ofert pisemnych na:

instalację do oczyszczania wody zasilającej kotły parowe w naszych Zakładach w Bolechowie.

Oferty winny być składane w Biurze Zakupów przy ul. Mickiewicza 34, m. 9 do dnia 15. I. 1947 r., godz. 11-tej w zalakowanych i nieprzejrzytych kopertach bez podania firmy, lecz z adnotacją: „Oferta na wykonanie instalacji do oczyszczania wody zasilającej kotły parowe” wraz z załączonym kwitem na wpłacone wadium w Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Poznaniu, nr konta 1274 w wysokości 4000 zł i odpis świadectwa przemysłowego i rejestracyjnego.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15. I. 1947 r., o godz. 12-tej w biurze Dyrekcji P. Z. S. nr 9.

Bliższych informacji udziela Biuro Zakupu, gdzie też można uzyskać podkładkę, na którą złożyć się analiza wody za opłatą 100,— zł.

Dyrekcja Państwowych Zakładów Samochodowych nr 9 zastrzega sobie prawo wyboru przedsiębiorcy bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dal dodatniego wyniku bez podania motywów.

P. Z. S. nr 9
1-16

Przetarg nieograniczony

Dyrekcja P. Z. S. nr 9 w Poznaniu ogłasza przetarg nieograniczony i zaprasza do składania ofert pisemnych na:

wykonanie ścian działowych o powierzchni 180 m² w naszych Zakładach w Bolechowie.

Oferty winny być składane w Biurze Zakupów przy ul. Mickiewicza 34, m. 9 do dnia 15. I. 1947 r., godz. 11-tej w zalakowanych i nieprzejrzytych kopertach bez podania firmy, lecz z adnotacją „Oferta na wykonanie ścian działowych” wraz z załączonym kwitem na wpłacone wadium w Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Poznaniu, nr konta 1274 w wysokości 4000 zł i odpis świadectwa przemysłowego i rejestracyjnego.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15. I. 1947 r., o godz. 12-tej w biurze Dyrekcji P. Z. S. nr 9.

Bliższych informacji udziela Biuro Zakupu, gdzie też można uzyskać ślepe kosztorysy za opłatą 100,— zł.

Dyrekcja Państwowych Zakładów Samochodowych nr 9 zastrzega sobie prawo wyboru przedsiębiorcy bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dal dodatniego wyniku bez podania motywów.

P. Z. S. nr 9
1-17

Dokąd pójdziesz w sobotę 4 km.?

na **Wieprzobicie**

na które stałych bywalców zapraszają
Janostwo i oziembowie

tel. 77-04 Restauracja Obywatelska tel. 77-04
ul. Graniczna 13

Specjalność:
kaszanki — bułczanki — nogi wieprzowe — flaki
Napeje dobrze pielęgnowane !! Otwarcie do rana

2191a

Ostrzegam!

przed kupnem skradzionych mi w dniu 31 grudnia 1946 r. w godzinach rannych między innymi następujących przedmiotów: 8 1/2 mtr jedwabiu białozłocistego — niebieski w kwiatki, jeden komplet niebieski z szeroką koronką, jeden komplet różowy z aplikacją koronkową, jeden komplet różowy z czeskiej koronki, dwa powleczenia na pierzynie, dwa przesłeria, dwie męskie koszule — biała w czarne pasy, druga w brązowe pasy, jeden kasak damski latowy bawelny, 1 parę kapy popiel-tych, 1 brązowa torebka damska (skóra), 2 pary pończoch damskich jedwabnych, czarnym szewkiem, spódnica granatowa o kostiumu, rękawiczki narciarskie, 1 walizka popielata. Za wskazanie wyżej wymienionych przedmiotów dam dobre wynagrodzenie. G. Leszczowa, Pracownia Białizny i Kolder, Dolina 2, tel. 95-78.
2067

Lekarskie

Wodolecznictwo system Dr. Z. Zimniewicza - Poznański Zakład Przyrodolecznicy, al. Marcinkowskiego 20 - tel. 33-25. 46714

Wołne posady

Bszkarzy na prace akordowe do Gdańska zaraz poszukujemy. Kwatery zaopiecznione. Hurtownia i Szklarnia Szkła - Maluszek i Samardak, Gdańsk-Orunia, pl. Kolejowy 3. 12-649

2 tapicerów

przyjmie - Zakład tapicersko-dekoracyjny Wł. Napierała, Poznań, ul. Żeylanda 9 (Przeznica). 2111

Kroczyni(czy) specj. na bieliznę męską do większej wytwórni bielizny na kierowniczego stanowiska poszukiwaną. - Oferty „Głos Wielkop.” nr 12-651.

Pomocnica domowa zaraz. Grodziska 18a, zakład dentystyczny. 48311

Przyjmujemy uprządkę do biura na kilka godzin dziennie. Poznań, ul. 23 Lutego 23 m. 2. 12-666

Dziewczyna czysta, uczciwa, pracowita, umiejąca gotować, utrzymaniem i mieszkaniem, potrzebna zaraz. Zgłoszenia Michałowski, Nowy Tomyśl, ul. Wojska Polskiego 1. 20066

Pomocnica domowa, czysta, uczciwa do bezdzietnego małżeństwa do wszystkiego zaraz potrzebna. Zgłoszenia między godz. 14-18. Nowak, Zupańskiego 16 m. 4. 48425

Dziewczyna uczciwa z prowincji do wszelkiej pracy potrzebna na stałe. Kawiarnia Narodowa, Garbary 27. Tel. 46-02. 48443

Księgowa (ej) ze znajomością systemu przebiegowego poszukiwany zaraz. Zgłoszenia: Spółdzielnia Budowlano-Mieszaniowa „Nowe Osiedle”, Poznań, ul. Grotgera 13. 48459

Tapicer potrzebny na stałą pracę - Mostowa 37. 2181

Krawcy na duże sztuki - stałą pracę, potrzebni zaraz. A. Lupa, Bukowska 11a m. 3. 2179

Pomocnica domowa potrzebna - Reja 3 m. 10. 2176

Technik dentystyczny oraz siła pomocnicza zaraz potrzebni - Zakład dentystyczny, M. Sobaniak, M. Focha 96 m. 5. 2174

Biuralistkę ze znajomością księgowości i pisania na maszynie. Zgłoszenia: ul. Kolejowa 42, tel. 79-47. 2173

Krawcowe pierwszorzędne praktyka pracowni na stałą pracę - Marcinkowskiego 2 m. 5. 1-14

Pomocnicę domową, uczciwą z gotowaniem do 3 osób - Półwiejska 23 m. 7. 2213

Pomoc domowa, oraz krawcowa samodzielna kierowniczką potrzebna. Mickiewicza 13 m. 5. 2191

Uczeń potrzebny - Piekarnia Półwiejska 32. 2188

Pomoc domowa potrzebna zaraz - Matejki 38 m. 9. 2185

Gospośnią, dobrym gotowaniem, uczciwą, dobrą poleconą. Warunki bardzo dobre. Słowackiego nr 42 m. 7. 2197

Poszukujemy rutynowanymi maszynistki. Zgł.: Poznań, ul. Daszyńskiego 174 - Zjednoczenie Przemysłu Taboru Kolejowego Wydział Szkoleniowy. 1-18

Poszukujemy 2 rutynowane maszynistki (miejscze zatrudnienia Poznań). - Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy składać w Wojewódzkim Komitecie Opiekunkim Społecznej w Poznaniu, ul. Chelmońskiego nr 2 II ptr. 2169

Poszukujemy dla naszych ośrodków na prowincji kierowników, wychowawców (czyli), higienistek oraz księgowych. Uposażenie według taryfy urzędniczej państwowych. Osoby reflektujące na powyższe stanowiska winny złożyć podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw w Wojewódzkim Komitecie Opiekunkim Społecznej w Poznaniu, ul. Chelmońskiego nr 2, II ptr. 2168

Pomoc domowa przychodnia zaraz - Rzeszypolitej 8 m. 5. 22010

Robotnik maszynowy i chłopiec do stolarni, mogą się zgłosić. Stolarska Małeckiej, Mostowa 23. 2206

Pomocnica domowa potrzebna zaraz. Skarbowa 22 m. 4. 2200

Ręczniarka na miarową pracę potrzebna - Kwiatowa 9 m. 4. 2197

Pomocnik krawiecki i krawcowa potrzebni - Wierzbicę 66 m. 3. 2060

Czapnika, pierwszorzędna fachowca, na dobre płatne kierownicze stanowisko, poszukuje wytwórni czapek. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 12-654.

2 tapicerów przyjmie - Zakład tapicersko-dekoracyjny Wł. Napierała, Poznań, ul. Żeylanda 9 (Przeznica). 2111

Kroczyni(czy) specj. na bieliznę męską do większej wytwórni bielizny na kierowniczego stanowiska poszukiwaną. - Oferty „Głos Wielkop.” nr 12-651.

Pomocnica domowa zaraz. Grodziska 18a, zakład dentystyczny. 48311

Przyjmujemy uprządkę do biura na kilka godzin dziennie. Poznań, ul. 23 Lutego 23 m. 2. 12-666

Dziewczyna czysta, uczciwa, pracowita, umiejąca gotować, utrzymaniem i mieszkaniem, potrzebna zaraz. Zgłoszenia Michałowski, Nowy Tomyśl, ul. Wojska Polskiego 1. 20066

Pomocnica domowa, czysta, uczciwa do bezdzietnego małżeństwa do wszystkiego zaraz potrzebna. Zgłoszenia między godz. 14-18. Nowak, Zupańskiego 16 m. 4. 48425

Dziewczyna uczciwa z prowincji do wszelkiej pracy potrzebna na stałe. Kawiarnia Narodowa, Garbary 27. Tel. 46-02. 48443

Księgowa (ej) ze znajomością systemu przebiegowego poszukiwany zaraz. Zgłoszenia: Spółdzielnia Budowlano-Mieszaniowa „Nowe Osiedle”, Poznań, ul. Grotgera 13. 48459

Tapicer potrzebny na stałą pracę - Mostowa 37. 2181

Krawcy na duże sztuki - stałą pracę, potrzebni zaraz. A. Lupa, Bukowska 11a m. 3. 2179

Pomocnica domowa potrzebna - Reja 3 m. 10. 2176

Technik dentystyczny oraz siła pomocnicza zaraz potrzebni - Zakład dentystyczny, M. Sobaniak, M. Focha 96 m. 5. 2174

Biuralistkę ze znajomością księgowości i pisania na maszynie. Zgłoszenia: ul. Kolejowa 42, tel. 79-47. 2173

Krawcowe pierwszorzędne praktyka pracowni na stałą pracę - Marcinkowskiego 2 m. 5. 1-14

Pomocnicę domową, uczciwą z gotowaniem do 3 osób - Półwiejska 23 m. 7. 2213

Pomoc domowa, oraz krawcowa samodzielna kierowniczką potrzebna. Mickiewicza 13 m. 5. 2191

Uczeń potrzebny - Piekarnia Półwiejska 32. 2188

Pomoc domowa potrzebna zaraz - Matejki 38 m. 9. 2185

Gospośnią, dobrym gotowaniem, uczciwą, dobrą poleconą. Warunki bardzo dobre. Słowackiego nr 42 m. 7. 2197

Poszukujemy rutynowanymi maszynistki. Zgł.: Poznań, ul. Daszyńskiego 174 - Zjednoczenie Przemysłu Taboru Kolejowego Wydział Szkoleniowy. 1-18

Poszukujemy 2 rutynowane maszynistki (miejscze zatrudnienia Poznań). - Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy składać w Wojewódzkim Komitecie Opiekunkim Społecznej w Poznaniu, ul. Chelmońskiego nr 2 II ptr. 2169

Poszukujemy dla naszych ośrodków na prowincji kierowników, wychowawców (czyli), higienistek oraz księgowych. Uposażenie według taryfy urzędniczej państwowych. Osoby reflektujące na powyższe stanowiska winny złożyć podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw w Wojewódzkim Komitecie Opiekunkim Społecznej w Poznaniu, ul. Chelmońskiego nr 2, II ptr. 2168

Redakcja - Wyspiańskiego 10 I piętro. Telefon 62-70, 67-11 (noency) Redaktor naczelny przyjmuje w godzinach od 12-tej do 13-tej. Sekretariat redakcji czynny codziennie od godz. 11-tej do 14-tej.

Nadesłanych rękopisów redakcja nie zwraca. Telefon Dyż. Delegatury 64-75. Administracja: Ogłoszenia - Wyspiańskiego 10 I ptr. Telefon nr 64-75. Konto PKO V-4499, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego 8.

Kołoportaż (abonament, pojedyncze egzemplarze i kolportaż): Poznań, ul. Bukowska 3. - Telefon 78-64. Konto PKO V-4400, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego 25.

Redaktor naczelny: Jan Zagierski, Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”. Tłoczono w Drukarni św. Wojciecha pod Zarządem Państwowym w Poznaniu, K-15740

OGŁOSZENIA DROBNE

P. K. O. V - 4499 Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 18-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. - Tel. 64-75. - Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Sprzedaże

Dziewczyna do dzieci czysta, sumienna, która pomoże dziećmiom w lekcjach może się zgłosić - Półwiejska 3 m. 7. 2057

Dziewczyna do prac domowych, uczciwa potrzebna - M. Focha 77, skład skór. 2049

Ekspedientka rzeźnicza na soboty potrzebna - Dąbrowskiego 51 m. 1. 2037

Gospośnią przychodnią na dobrych warunkach - Rynek Jeżycki 3 m. 4. 2030

Uczeń rzeźniczy z praktyką potrzebny zaraz - Jeżycka 35. 2124

Służąca za dobrym wynagrodzeniem potrzebna Ułańska 26 m. 2, narożnik Grotgera 10. 2123

Ręczniarka do miarowego krawca potrzebna - Szmarzewskiego 26a m. 4. 2122

Tokarz precyzyjny potrzebny zaraz - Spółka Pedagogiczna, Poznań, Podgórna 7. 2130

Starsza pomoc domowa do samodzielnego prowadzenia domu - Daszyńskiego nr 73 (skład papieru). 2138

Niania do rocznej dziewczynki potrzebna. Referencje. Strzelecka 41, m. 4. 48288

Pomocnica domowa z gotowaniem, dobrymi świadectwami na wyjazd do Szczecina potrzebna zaraz. Haftoplis, Poznań, Poznańska 28/30, wejście z ul. Myśnej. 2052

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Kuchnia, sypialnia, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20014

Kuchnie, sypialnie, różne inne, wielki wybór. - Janiak, Poznań, Rybaki 6, w podwórzu. 20015

Sprzedaże

Radioodbiorniki słabo, baterijne, lampy radiowe, akumulatory, baterie, płyty gramofonowe, najtańszej Dom Radiowy, św. Marcina 45a, warsztat napraw. 47397

Magazyn mebli poleca: sypialnie, jadalnie oraz inne meble. Poznań, Garbary 37 (narożnik Woźnej). F-ma Stelmazyk i Kubiak i Ska. 12-571

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Materiały, leżanki, tapczany, fotele, „Rekord”, ul. Kurzanoga, boczna Ratajczaka 7 m. 11. 2113

Sprzedaże

Wannę drewnianą do prania sprzedam - Przemysłowa 23a m. 6. 2059

Sportkę nową sprzedam Przemysłowa 13 m. 2. 2045

Radio uniwersalne sprzedam - Kozia 5 m. 13. 2172

Piec kawiowy, przenośny sprzedam - Jeżycka nr 26 m. 20. 2164

Worek futrzany na nogi. Focha 186. 2154

Kuchnie, solidne wykonanie korzystnie - Grobla nr 18, stolarnia podwórz. 2150

Frak, figura wysoka, od godz. 16-18 - Grunwaldzka 15 m. 5. 2114

Radio sześciolampowe, z mag. okiem, na czerwonej serii super Philips, prąd zmienny, od 16-20, Szwałczarska 7 m. 11. 2113

Regulatora automatyczne na prąd zmienny, amper 17,3, obrot. 1500 poszukuje. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 48451.

Kupię magiel domowy. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 48452.

Kupię zaraz spawarkę do elektrycznego spawania marki Elin lub Kijelberg. Zgłoszenia: Fa Elektromotor, ul. Mielżyńskiego 9, 48454

Balans większy kupię - Grobla 30 m. 14. 2107

Elektroluks większy, w dobrym stanie kupię - Gruszczyński, Wawrzyniaka 22. 2103

Agregat na prąd stały 110 V 27 Amp. z motorem elektrycznym 220/300 Volt do ładowania baterii akumulatorowych kupimy - Fabryka Akumulatorów AFA Poznań, Czwartaków nr 21, telefon 43-45. 2101

Kupię parcelę w Poznaniu, lub kamienicę w większym mieście. Oferty „Głos Wlkp.” nr 2072.

Arytmometr, maszynę do liczenia, do pisania, powielacz, kupimy. Kochanowicz S-ka, plac Wolności 13, obok 3 Maja, tel. 11-13. 1-24

Maszyny, narzędzia do obróbki drzewa i metalu kupuje Dom Handlowy „Okazja”, Grobla 1b. 1-25

Lampy, aparaty radiowe, przyrządy pomiarowe, gramofony elektryczne kupuje I-a „Kontakt”, Szkolna 13, tel. 10-01. 1-29

Parcelę willową, bliżej tramwaju natychmiast kupię. Of. „Gł. Wlkp.” nr 2178.

Skrzynie próżne kupię. - Of. „Gł. Wlkp.” nr 2151.

Parcelę kupię. Of. „Gł. Wlkp.” nr 2055.

Poszukuje się celem kupna ławy stolarskie i narzędzia. Of. „Gł. Wlkp.” nr 2034.

Kupię eksaustor z motorkiem, dobry otwór 20 do 25 cm średnicy - św. Wojciech 30, Karolewski. 2046

Unieważniam skradzione dokumenty na nazwisko Teodozja Zurawska, Rólna 55 m. 1. 2157

Zgubione zameldowanie na nazwisko Eugenia Siesłowa, Botaniczna 18 m. 7, unieważniam. 2159

Unieważniam zgubione dowód kolejowy, kartę o dziecizną, karty żywnościowe I kat., dowód rejestracji na nazwisko: Tadeusz Jankowiak, Wiry nr 2. 2112

Kto może udzielić informacji o losie Iwońskiego Józefa, który przebywał w Gross Rosen, następnie podobno we Flossenbunrgu. O jakkolwiek wiadomość prosi siostra Zielińska Zofia, Warszawa-Fraga, ul. Środkowa 3a. 12-171

Unieważniam zgubione dowód kolejowy, kartę o dziecizną, karty żywnościowe I kat., dowód rejestracji na nazwisko: Tadeusz Jankowiak, Wiry nr 2. 2112

Wolne lokale

Skład z 3 pokojowym mieszkaniem przy Focha, zwrot remontu. Of. „Głos Wlkp.” nr 2100.

Skład z pomieszczeniem, rzeźnictwo, cichy przemysł, hurtownia, zwrot remontu - Gospodarz, Szwałczarska 20. 48429

2 mieszkania po 2 pokoje i kuchnia na I piętrze i 2 lokale - Chwałczewo 72, godz. 11-12-tej. 2182

Pokoik parterowy, nadający się na pracownię lub inną branżę, zwrot remontu, tel. 35-75. 2189

Pokój z pianinem inteligentnej osobie Adresa wskazuje „Par”, Ratajczaka nr 7 pod „1,17”. 2265

Sprzedam trzyczętnie lub oddam na inną branżę - Za Bramką 5b m. 8. Zgł. od 18-tej. 2125

Garaj osobowy odnajmę Plac Nowomiejski. Oferty „Par”, Poznań, Mielżyńskiego 8 nr 1/47. 1-13

Zgubione w noc Sylwestrową drzwi wejściowe (skrzydło) z neruchomości ul. Szwałczarska 11. Za odnalezienie wynagrodzić gospodarz. 2079

Zginiął pies 6 mies. wilczek-owczarek (suczka) 31. 12. 46 przed południem w okolicy Rynku Jeżyckiego. Czarne obwódki koło oczu. Zwrot za wynagrodzeniem: Nowak, Dąbrowskiego 34 m. 7 lub tel. 72-72. Ostrzeżenie się przed kupnem. 2050

Unieważniam zgubioną legitymację służbową nr 951 Wojewódzkiej Izby Rolniczej, Poznań oraz kartę rozpoznawczą nr 10896 na nazwisko Bronisława Jaworska. 2044

We wtorek 31 grudnia między godz. 16-17, idąc od ul. Ratajczaka do placu Bernardyńskiego zgubiono granatową kamizelkę. Uczelony znalazłkę prosi o zwrot za wynagrodzeniem na adres: Kazimierza Wielkiego 14a m. 1. 2208

Rękawiczkę skórzaną, męską, z prawej ręki, zgubiono w Nowy Rok. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Adr.: Dąbrowskiego 23 m. 1, tel. 40-96. 2202

Zgubione: legitymację Unieważniam Urzędu Ruchomości o zwolnieniu mebli, przyznanie ogrodu szkolnego na nazwisko - Marcin Zytkowski - unieważniam. 2177

Unieważniam prawo jazdy nr 1262, wydane w Szczecinie na nazwisko Witold Buczkowski, zam. Tuczne Kr. P. Walcz. 2163

Unieważniam skradzione dokumenty na nazwisko Teodozja Zurawska, Rólna 55 m. 1. 2157

Zgubione zameldowanie na